

ek

Szerkesztőség

Tax pláti: No. 2

10. Te. Havonta 2. évre 600, egészévré Disztér 2., I. em. földre: Havonta 2, félévre 12, egészévré detések díjazás: KELET az erdélyi dóság egyetlen politikai napilapja. Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

D) Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Ára 5 lej

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el.

— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jánócz Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hászszegi Ernő, Surada Matel Milo G.

Péntek, 1934. nov. 2.

5695. EV. XVII. EVF. CHESVAN24. 245. SZÁM.

VILÁG TUKRE

A belső államkölcsön nem politikum

Irta: Dr. MAYER EBNER

A belső állami kölcsön nem politikum, hanem: állami szükségesség, amely alól egyetlen román polgár nem vonhatja ki magát, ha csak van valamije, amit kölcsönözhet az államnak. Az állam a polgárok összességének társadalma, az ország a polgárság közös háza és ha ennek a fenntartása és kiegészítése olyan kiadásokat igényel, amelyek a normális jövedelmekből nem fedezhetők, akkor elsősorban ama tulajdonosok kötelessége, akik készpénz fölért rendelkeznek, hogy a közösség számára előlegezzenek. Ne ajándékozzanak, csak kölcsönözzenek. Mindenki erejéhez mérten. Csak amennyit nélkülözni tud és amit gazdasági üzemének veszélyeztetése nélkül mint takarékbetétet helyezhetne el.

Miért kölcsönözzenek egy ház tulajdonosai jelzálog ellenében idegenektől, ha sajátjukból is elő tudják teremteni? Akinek önmagához nincs bizalma, nem kérhet bizalmat egy harmadtól. Ha Románia polgárai abban a helyzetben vannak, hogy házukat saját erejükkel rendbehozhatják, akkor ne kalandozzanak a távolba, ahol gyanakvó hitelezők csak kemény föltételek mellett adnak kölcsönt. Helyesebb tehát a gondolat, hogy az állam saját polgárainál vegyen fel kölcsönt. Az államnak kölcsönözni hazafias kötelesség.

II.

Nem politikum a belső kölcsön. Aki államkölcsönt jegyez, még nem köti le bizalmát a mai kormányhoz, amelynek azonosan mindenesetre megvan az az érdeme, hogy az államkölcsönt kezdeményezte. Országunk állami pártjai, amelyek egymással hadakoznak a hatalomért, nem bocsátanak még meg egymásnak azért, mert felhívják párthíveiket a belső államkölcsön jegyzésére. Mert kormányok jönnek és mennek és a jelenségek forgatagában egyetlen szilárd pont az állam. Állam nélkül felszabadul a bestia az emberben. Az anarchia-örület. Gondolkozzunk ahogy akarunk a társadalmi rend fölött, lehet vitatkozni az állam fogalmán, akarhatjuk a rend egyik vagy másik pártját a kormány élén, imádkozhatunk ilyen vagy olyan formában Istenhez, az államnak azonban meg kell adnunk azt, ami az állam.

III.

A belső államkölcsön nem politikum. Eppolyan a mi ügyünk, mint azoké, akik bennünket a belső államkölcsön jegyzésére. Mert a jön és a roszsan. Vitális érdekünk nekünk zsidóknak, hogy fennmaradjon és viruljon. Feltételeztünk reá a legmagasabb szempontok szerint. Ma még lehet panaszra okunk. Holnap már javulás állhat be. Csak a jelen képzeti elő a jövőt. Tényleges a jelen pillanat és valószínű, ami jön. Egyedül a múlt halott. Volt és többé nem tér vissza. Nem egyéb emléknél, nem több forrásnál, amelyből a tapasztalat folyik. Csak kívánhatjuk, hogy tanuljanak és okuljanak belőle. Az emberi haladásba vetett hit títka a mi zsidó életerőnknek. Mint nép nem tudtunk volna élni és mint vallásközösség nem tarthatuk volna fenn magunkat, ha nem reméltük volna, hogy az isteni erő érvényesülni fog az emberben. Mi nemcsak a román állam fenntartásában hiszünk, hanem hiszünk haladó fejlődésében is.

IV.

Evezredek óta van zsidó diaszpóra és ugyáltszik, hogy ez népi sorsunk lényege. Legyen bármilyen erős Erec Jiszrael felé irányuló igyekezetünk, a világ zsidóságának lényeges része megmarad eddigi hazájában. Akár kívánják ellenségeink, akár nem, mindig élni fog egy zsidó polgárság Romániában és a polgárság sorsa mindig egybe lesz kapcsolva ennek az államnak a sorsával, amelyről kívánjuk, hogy egyetlen hazája legyen minden polgárnak, tekintet nélkül annak vallási vagy népi hovatartozására, egészen királyunk szellemében, aki csak röviddel ezelőtt apellált az összes polgárok hazafiságára.

Igaz, mai gazdasági helyzetünk szomorubb, mint valaha. Minthogy népi rétegező-

Helyreállott a béke a Cionista Szervezetben

Létrejött a békeegyezmény a cionista exekutívé és a revizionista unió között. Az egyezményről szóló okmányt David ben Gurion és Vladimir Jabotinsky irták alá. Ujabb nagyjelentőségű eseményeket várnak a cionista mozgalomban

London, november 1. A Zsidó Távirati Iroda jelenti: Tegnap, a késő éjszakai órákban végetérték a béketárgyalások a Cionista Szervezet londoni exekutívéje és a revizionista cionisták uniója között. A tárgyalások eredményeként békeegyezmény jött létre az exekutívé és a revizionisták között. Az egyezményt az exekutívé részéről David ben Gurion palesztinai munkásvezér, a palesztinai exekutívé politikai osztályának vezetője, revizionista részről Vladimir Jabotinsky, a revizionista unió elnöke irta alá. A londoni cionista vezetőkörökben nagy optimizmus uralkodik és további nagyjelentőségű eseményeket várnak a cionista mozgalomban. A londoni lapok külön kiadásban adták hírül a cionizmus nagy politikai eseményét.

„Uj szellem vonul be a Cionista Szervezetbe” — mondotta Brodetsky professzor

A nagyhorderejű békeaktus előzményeiről az alábbi tudósításunk számol be:

London, november 1. Október 23-án folytatta az exekutívé a revizionista unió képviselőivel megkezdett és időközben felfüggesztett tárgyalásokat a Cionista Szervezet belső békéjének helyreállítása érdekében. Időközben ugyanis a klacionista világszövetség reprezentánsaival vette fel a tárgyalásokat és kötött megállapodást az exekutívé. Október 23-án már biztató kilátások mellett indultak meg a tárgyalások. A revizionista képviselőik közben informálták Jabotinskyt az eddigi tárgyalások eredményeiről és utasításai szerint vették fel újra a tanácskozásokat az exekutívével.

között. Az az érzésünk, hogy új szellem készül bevonulni a Cionista Szervezetbe. Bizom benne, hogy már a legközelebbi hetekben kedvezőbb lehetőségei lesznek a cionista csoportok együttműködésének.

Ugyanekkor más politikai tényezők is latba vették befolyásukat. Rabbi Wolf Gold, az amerikai Mizrachi vezére, aki néhány nappal ezelőtt Palesztinába utazott, mint annak a hármás bizottságnak a tagja, mely a Mizrachi belső ellentéteit hivatalos elsimítani, elutazása előtt kijelentette, hogy a hármás bizottságnak nemcsak Mizrachi, hanem az egész cionista mozgalom belső békéjének helyreállítását is feladatának tekintti.

A revizionistákkal való béketárgyalások második részének megindulásával egyidejűleg repülőgépen Londonba érkezett Kentriago, a délafrikai cionista föderáció tiszteletbeli alelnöke, azzal a kifejezett céllal, hogy a délafrikai cionista megbízásából előmozdítsa az exekutívé és a revizionisták közötti megegyezést.

Október 25-én Brodetsky professzor, az exekutívé politikai osztályának londoni vezetője előadást tartott az angliai Wizo 15. évi konferenciáján és azon többek között a következőket mondotta: — Most folynak a béketárgyalások a cionista exekutívé és a revizionista unió

A spanyol felkelők csapatai továbbra is nyugtalanítják a kormánycsapatokat

Még nem hirdették ki a kormány döntését a halálos ítéletek ügyében

Párizs, november 1. Az északspanyolország Asturia hegyei között a felkelők guerrilla-támadásaikkal továbbra is nyugtalanítják a kormánycsapatokat. Madridi jelentés szerint a spanyol minisztertanács már meghozta döntését a hadbíróságok által hozott, lázadó-vezetők elleni halálos

ítéleteket illetően, de a döntést még nem hozták nyilvánosságra.

Az Evening News madridi jelentése közli, hogy Bilbaóban baszk regionálistákat titkos gyűlés tartásán tetten értek és letartóztattak.

szózza a román közéletet.

„Nem hihető, hogy Goga nem tudná, hogy az a bizonyos képzelt „sőfelesleg” nem önszántából jött ide, most már majdnem egy negyedévszázaddal ezelőtt, hanem mielőtt idekerültek először, állati szenvedéseken estek át, az akkor legvéresebben dúló világ-háború forgatagában.

„Ezeket a szerencsétleneket nem a békeszerződés kell, hogy védjék, hanem a huszadik század már oly sokszor megcsúfolt civilizációja és korunk állítólag még létező humanizmusa.

Mi, itt született zsidók, minden időben és minden körülmények között, lelkileg és jogi-

lag azonosítjuk magunkat megpróbáltatott testvéreinkkel és már elege tiltakozunk az ellen, hogy más elbírálás alá essenek, mint mi.

Jellemző mindenesetre, hogy épp Goga Octavián kezeli gunnyal és megnevezéssel a zsidókérdést. Az a szőkefürtű Goga Octavián, akit mi kora ifjusága óta ismerünk, akire még emlékszünk mindnyájan, amikor még mind kisebbségi és szárnnyait bontogató poeta, az akkori Habermann-kávéház kopott márványasztalainál szövögette meghitt barátaival az eljövendő Nagyrománia álmait.

Nagyon változott a világ és nagyon változott Goga Octavián, amíg szőke hajfürtjei őszbe vegyültek.

Tilos a jóslás

Németországban, illetőleg egyelőre Szászországban betiltották a hivatásos jósök és jósnők működését.

Első pillanatra azt lehetne hinni, hogy ez a tilalom a babona elleni küzdelem érdekében történik.

Talán, ha egy civilizált országban adják ki ezt a tilalmi rendeletet, joggal fel is lehetne ezt tételteni.

Németországban azonban egészen más háttér van a jósök elnémításának.

A jósök legtöbbje ugyanis Németországban politikai eszközül használta fel „tehetségét” s gyakorta a náci-uralom és a náci-vezérek közeli és függőleges vonaiban való kimulását jósolta meg.

Harusennek, a világhírű német jósnak is azért kellett meghalnia, mert Hitler uralmának katasztrófális végét és méltó kimulását hirdette látokai tehetségével.

Valószínűleg az emberek szívesen fódultak a hivatásos jóshoz Németországban, hogy ezek minél többször és minél határozottabban jósolják meg számukra a boldogságnak azt a közeli lehetőségét, hogy rövidesen vége lesz a náci-terrorának és Hitlerék nemsokára elveszik méltó büntetésüket.

Ez és csakis ez lehet az oka a németországi jósök elnémításának.

A jósök elnémulhatnak Németországban, de a vágy, hogy a jóshoz minél hamarabb igazuk legyen, annál kevésbé.

S talán az ideitől, amely feneketlen nélkülözések rémét zudítja az egész Harmadik Birodalom népe felé, jóslatok nélkül is meg fogja hozni ama remények beváltását, amelyeket a jósök ígértek.

Goga és a zsidókérdés

Az erdélyi román orthodoxok nagyszabeni kongresszusa kapcsán Goga Octavián, a Thalia Vigadó nagytermében ötezer főnyi halgatóság előtt, egy és félórás előadást tartott.

Goga itteni szereplésének ez alkalommal az adott különös érdekességét, hogy a közelmúltban, bármikor és bárhol is a nyilvánosság elé lépett, azt mindig kisebbség — de főleg zsidóellenes kirohanások jellemezték.

Goga előadásában, melyet „Románia nemzeti megújítása” címen tartott, a román orthodox egyház áldásos befolyását tárgyalta a román népre és ennek kulturális fejlődésére. E témát a múltból napjainkig, illetve a háború végéig levezetve, elérkezett előadásának kritikusa részéhez.

A romániai kisebbségeket két részre osztotta. Az első a romániai német kisebbségek, akiket egyedül ismer el lojalis állampolgároknak, míg a második része, a magyarok, bulgárok és ukránok (a zsidókat ekkor még nem említette), akik centrifugális erőt képviselnek, szerinte nem is lehetnek lojalis alattvalók, mert az ország határain túl, saját államközösségük van és nem várható tőlük, hogy ottani erőforrásaikat feladják.

Goga ismert művészi előadóképességével észrevétlenül bevezette halgatóságát a zsidókérdés boncolgatásába, anélkül, hogy egy félórásig egyetlenegyszer is az „evreu” vagy „jidan” szót használta volna és amikor a halgatóság érdeklődése a tetőfokig hágott, sokatmondóan így szólott: Önök most azt várják tőlem, hogy a zsidókérdésről beszéljek, de én ezt nem teszem.

Kár volt! Az ötezer halgatóság közül, nekem egyedül kisebbségnek, illetve zsidónak nagyon tanulságos lehetett volna.

Goga nem volt ez alkalommal kiméletlen. Inkább fölényes, maró iróniával beszélt rólunk, zsidókról. Zsidó testvéreim ezreit kívántam akkor magam mellé, amikor Goga a zsidóság legégetőbb, legfájdalmasabb kérdéseiről gúnyosan beszélve, viharos kacagásba vitte főpapokból és miniszterekből álló halgatóságát.

Nekünk, itten született zsidóknak, ez alkalommal még meg akar kegyelmezni, de a „stránek”-kel, a háború alatt idevándoroltaknak nem tud mihez kezdeni, mert szerinte ezek képezik azt a sómennyiséget, mely el-

együttműködésének... Filotti és... jelent meg... nagykövettél. 17... vendégül a dele... ujságírókat. Este... követe ad dinert... örök nemzetgyűlés... lennek a Balkán... meghallgatják a... ben a külpolitikai... fog.

az ankarai hatá... Titulescu és Maxi...essenger d'Athènes...talyozza az anka...ával megtárgyalt...sorsban gazdasági...gyi kérdések, a...ani népek erkölcsi...tainak megerősi...e, mely szabályoz...ácsának munkála...rendszereinek egy-

Egyszerűsít

október 31. A ma...ertanács folytatta...szerűsítéséről szó...Dekréumot szó...s vezetés alatt...gészségügyi intéz...nács azután elfo...sítók, a kivándor...gok működésének...ítéséről, valamint...kmentéséről, szö...egbizták Pop Va...kalmazási munká...az állami gépezet...rvény teljes meg...ralosításra váro...A miniszterta...pedatu miniszter...Horia, Closca és...re és elhatározta...ároly és I. Ferdí...amint diadaliwet

ermek, akit

31. Ma délelőtt...gyorsvonat befü...egyk harmad...ett egy Manea...akit ezelőtt né...harapott meg, de...Pasteur-intézetbe.

ter attól tart,

ngba borithatja...stet...au, a japán kül...a következőkbe...cicle tokiói tudósi...atár nem csendes...zikra felfordulást...fejzte ki a Wla...tonai erők miatt...zsuriari japán had...tik alá a védelem...éütközés elkerülé...jet-japán-mandzsú...javasolta a határ...végett.

Madridból jelen...ok vannak folya...trák népszövetségi...konverziójáról. —...ülésén a vidék...erek beszámoltak...s területén látot...ok Bilbaóban 600...utattak fel s tet-

rat

désünk folytán a középosztályhoz tartozunk, a gazdasági világhátrányok miatt lettünk első áldozatai. A zsidó gazdagság — amugyis a rosszakarók túlzása — szertefoszlott. Az elszegényedettek és a kegyes jótékonyokból élők száma légió. Nagyon keskeny az a réteg, amelynek még van valamije. Ezekhez apellálunk. A kormányon levők bennük bíztak, amikor azt hitték, hogy a zsidók szívesen fogják jegyezni a belföldi államkölcseit.

Lengyelországban, ahol legutóbb hasonló kölcseket bocsátottak ki, az ott még szomorú viszonyok között élő zsidók teljesítették kötelezettségüket. A Romániában élő zsidók is minden erejük megfeszítésével fogtak jegyezni — nem azért, hogy beigazolják hazafiságukat, hanem hogy hazafias kötelezettség teljesítsenek. Nem utolsó sorban pedig — és ez lényeges, minthogy az állam nem kér jótékonyt — saját jól felfogott érdekükben. A polgárok számára, akiket a hiteli krízis megfélemlített, ime megnyitottak a lehetőséget arra, hogy megtakarított pénzüket gyümölcsözőben helyezték el a nagybankok minden páncélszekrényénél is biztonságosabb helyre — az államnál.

Városi és falusi zsidók!
Jegyezzetek Belső Államkölcseit!

— Cionista kulturmunka Szatmáron. Szatmárról jelentik: A szatmári cionisták kulturális munkájának központjában a hebraizálás áll. Az agilis vezetőségnek sikerült megnyerni a Bné Brith pánoyot és a Zsidó Nőegyletet arra, hogy a cionista alakulatokkal (Wizo, Mizrahi, stb.) karöltve finanszírozzanak héber nyelvtanfolyamokat. Azok vezetésével Reichmann Mordechai tanár, képzett eredi pedagógus bízott meg. Nemrég folytak le az első kurzusok nyilvános vizsgálói, a fenntartó egyesületek kiküldötteinek jelenlétében. A hatvan növendék többsége, úgy a kezdő, mint a haladó kurzus, szép előmenetelről tett bizonyosságot. Nem a szokásos értelemben, hogy a tanulók előre betanult mondatokat, verseket és énekeket recitálnak, de beszélni nem tudnak. A vizsgáztató elnökek, dr. Jordán Viktornak, héber kérdéseire szabadon tudtak felelni, különféle ex abrupto témakörből összefüggően előadni. Október 15-én az eddigi kurzusok továbbfejlesztése mellett újabb kezdőkurzusok nyíltak meg, köztük külön tanfolyam a Wizo tagok részére. — Az ifjúsági alakulatok közül a kial-formáció, a Hanoar Hacioni saját tagjai részére belső héber tanfolyamokat tart és pedig egyet a Maksivoknak (8—12 évesek), egy másodikat a Cifóknak (12—16) és egy harmadikat a Jócéreknek (16—20) Lebovits Nattali vezetés alatt. — A Joint helyi iparositanoncotthonát rendelkezésére bocsátotta héber kurzusok tartására Eisner Izáknak. Ugy ő, mint az említett másik két héber oktató, a városban felnőtteknek és gyermekeknek számos magánórát is ad. — A cionista vezetőség közölte valamennyi ifjúsági csoportjával (Mizrahi, Hanoar Hacioni, Betár), hogy tagjaik közül mindezők cserififikálja ellen vétőjüket fogja érvényesíteni az erdélyi cionista központnál, akik ezentul hácsára gufánittra (fizikai kiképzés) mennek anélkül, hogy előzőleg a szatmári vezetőségnek a hácsára ruchánitból (szellemi kiképzés) levizsgáztak volna. Ennek legfőbb pontja: perfekt héber beszéd. A többi pontokra (történelem, irodalom, cionisztika, palesztinográfia, stb.) tankönyvvül szolgál Danzig Hillél kitűnő munkája „A zsidókérvés alapvonalai”. Miként évről-évre, ezidén is előadások rendez az Erdélyi Cionista Szervezet szatmári klái- és mizrahi csoportjainak vezetősége tagjaik és a nagyközönség részére. A novemberi előadások a következők: 2-án (Balfour-deklaráció évfordulója): Dr. Schwartz Lajos: A cionizmus az általános emberi problémák mérlegén. 16-án: Kohn Jechák: Törzsiállam. Dr. Merksammer Imre: A zsidóság fenmaradásának történeti és pszichológiai okai. 23-án: Giszkalay János előadása. 29-én: Id. Markovits Elek: Kampóskereszt és sariókalapács a zsidó jövő mérlegén. Az előadások minden pénteken este 8 órakor vannak a cionista székházban előadóteremben (Str. Cuză Vodă 20). — Nagy érdeklődés nyilvánul már most meg Szatmáron az egész intelligencia — nemcsak a zsidó — részéről az ottani Wizo-csoport novemberi nagy kulturális rendezvénye iránt. A Wizo nov 21-én irodalmi törvényszéket rendez Giszkalaynak a lugosi Kirját Széfer első kiadványaként megjelent nagyszerű műve, az „Akiba csudálatos élete” fölött. A törvényszék az Újságíróklub nagytermében lesz dr. Dénes Sándor szerkesztő elnöke alatt. A törvényszék elnöke beidőzte Giszkalayt, aki közölte, hogy eljön a tárgyalásra. — A Wizo-tagok minden heti esütörtöki teáján, amelyen mindig más-más tag látja vendégül lakásán a meghívottakat, egy-egy revül az aktuális eseményekről és egy előadás a zsidókérdésről, az Ereeről, szolgálja a tagok kulturális nevelését. Ezenkívül dr. Schächter Miksa tanár zsidó történelmi kurzust tart a Wizo részére.

Select Muzgó JEANETTE MACDONALD

kiváló énekesnő legújabb filmje:

A macska és az egér

msorangu operett, nagyszerű zenével. A férfi főszerepben: RAMON NOVARRO.
A műsort megelőzi: I. SANDOR JUGOSZLÁV KIRÁLY TEMETÉSE.

Negyvennégy millió lejes kormánysegélyből nagyarányú építkezésekbe kezd a kolozsvári egyetem

Előadó- és koncertteremmé alakítják át a régi magyar színházat. Külön épületben külön terem készül a diákgyűlések számára. Parkká alakítják át a régi botanikus keret

Cluj-Kolozsvár, november 1. A kolozsvári egyetem rövid időn belül egészen nagyszabású építkezésekbe kezd. Stefanescu Goanga professzor, egyetemi rektor érdeme, hogy a jelenlegi, legalábbis szűkössé mondható anyagi körülmények között midőn az állam sorozatosan kénytelen megszorítani a kulturális intézmények költségvetését, sikerült egy negyvennégy millió lejes összeget szereznie a kormánytól részint már megkezdett építkezések befejezése, részint pedig új épületek felállítására céljaira. A 44 millió lej már feltétele is van helyezve a Banca Nationalánál és afölött az egyetem szabadon rendelkezik. Csak Slávescu pénzügyminiszter a megmondhatója, honnan vette ezt a tekintélyes összeget s egyelőre csak Stefanescu Goanga profszor tudja, milyen címen kapja a kolozsvári egyetem költségvetésén kívül ezt a pénzt, amely nem kölcsön és így az egyetemet nem fogja a jövőben terhelni.

A 44 millió lejes kiutalás előzményei még a tavasz folyamán Kolozsváron tartott miniszterközi konferenciára vezethetők vissza. A rektor végig kalauzolta Tatarscu miniszterelnököt és Slávescu pénzügyminisztert az egyetemi és klinikai épületeken, rámutatott a hiányosságokra és hangsúlyozottan kérte a miniszterelnököt és pénzügyminisztert, hogy tegyenek meg minden lehetőséget a hiányok pótlására. A pénzügyminiszter erre konkrét ígéretet tett, amelynek megvalósítására most került sor. Az összeg felhasználása egy Stefanescu Goanga professzor által elkészített terv szerint történik. Mindenekelőtt is hozzá fognak látni az egyetem mellett lévő régi magyar színház épületének átalakításához. Ez az épület jelenleg az egyetem tulajdonát képezi. A színháztermet, amelyben több, mint száz esztendővel ezelőtt az első magyar szó hangzott el Erdélyi színpadról, előadói teremmel fogják átalakítani, amely 1500 hallgató befogadására lesz alkalmas. Az előadói terem nemcsak az egyetem szükségleteit fogja kielégíteni. Koncertek, kulturális összejövetelek rendezésére is fel fogják használni.

A régi magyar színház épületének udvarán már meg is kezdődtek a munkálatok egy három emeletes ház építésére. Ebben az új épületben nagy termet rendeznek a diákgyűlések számára. Ugyancsak itt fogják elhelyezni a négy fakultás diákegyesületeinek, valamint a Petru Maior diákszövetségnek az irodáit. Négy lakás a kolozsvári egyetemen vendégeskedő idegen professzorok céljait fogja szolgálni. Ezenkívül termet rendeznek be intímabb jellegű egyetemi bankettek, ünnepek számra. A ház felépítése mintegy 15 millió lejt fog igényelni.

Az új botanikus kertben háromemeletes botanikai múzeumot építenek, amely az ország legnagyobb hasonló intézménye lesz majd. A klasszikus tanulmányok intézményének épületére új emeletet huznak, ahol régiségi múzeumot, könyvtárat és műkincseket helyeznek. Ugyancsak ebből a pénzből befejezik a Mikó utcában a klinikákkal szemben lévő, már megke-

dett építkezéseket, amelyeket eddig anyagiak híján nem tudtak folytatni. Háromemeletes épületnek vetették meg itt az alapjait ezelőtt öt esztendővel és azoknak a klinikáknak az elhelyezésére fog szol-

Álarcos banditák 400.000 lejt raboltak egy beszarábiai bankból

Balti, november 1. Tegnap este 8.30 órakor vakmerő rablótámadást követett el három álarcos egyén a Kereskedelmi bank ellen. A tisztviselők éppen hazaindulásra készültek, amikor a banditák rájuk szegzett fegyverrel és oroszul felszólították őket, hogy emeljék fel kezüket, majd meg-

gálni, amelyeknek eddig nem volt saját épületeik. Erre a célra 15 millió lejt irányoztak elő. Az összes új épületeket központi fűtéssel látják el és azok a modern építészeti technika összes eszközeinek felhasználásával épülnek fel.

Az egyetemi könyvtár épületébe új termet rendeznek meg, amely nyolcvan olvasó befogadására lesz alkalmas. Kifizetik a könyvtárnak több, mint egymillió lejes tartozását, amely külföldi könyvek és folyóiratok vásárlásából és előfizetéséből állott elő és 400 ezer lejes hitelt nyitnak meg új könyvek beszerzésére. Hatszáz ezer lejt szolgál az egyetem asztrolómiai intézetének felszerelésére. Ez az intézet Bratu professzor vezetésével áll és egy igen erős csillagvizsgálóval rendelkezik. A pasztor intézet udvarán lévő bakteorológiai intézeti épületének különböző javításokra van szüksége. Ide nagyobb termet építenek, amely a gyakorlati tanulmányokhoz szükséges. A klinikákat alapos reparációnak vetik alá, a régi botanikus keret berberitik és parkká alakítják át, amely nyári kerti ünnepek rendezésére lesz ilyen módon alkalmas.

kötötték őket. Miután elválták a telefonvezetéket a kasszakulcsokat követelték. Az igazgató ellenkezett, mire leütötték. A kasszából 400 ezer lejt emeltek el és eltűntek. A tisztviselőket a járó-kelők szabadították ki. A nyomozás megindult.

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó a zsidó ifjúság produktívizálásának szolgálatában

Cluj-Kolozsvár, november 1. Az Erdélyi Zsidó Árvagondozó a téli hónapokra nagyszabású propaganda munkát készít elő, hogy a szervezet vérkeringését megfelelően felírisszitsa.

A munkaprogram tekintetében első helyen az Árvagondozó égisze alatt működő három erdélyi zsidó tanoncotthon kapacitásának teljes kihasználása és ezen keresztül volna leginkább megoldható az ifjúság produktív pályákra leendő kiképzése. Az egyéni segélyezések helyett az Árvagondozó központja és helyicsoportjai így térnek át gondozottai intézeti nevelésére, amelynek keretén belül az ifjúság kiképzése részben az ipar, részben pedig a mezőgazdaság és kertészet felé legjobban megtörténhet.

Különösen a mezőgazdasági kiképzés iránt nagy az érdeklődés a zsidó fiatalok részéről, ami a Palesztina felé gravitáló ifjainkál teljesen érthető is és az Árvagondozó kolozsvári központjához nap-nap után érkeznek az otthonba való felvétel iránti megkeresések.

Maga a JOINT párizsi igazgatósága is nagy figyelemmel kíséri az Árvagondozó ilyen irányú munkásságát és a nyár folyamán Kolozsvárra kiküldött delegátusai útján felülvizsgáltatta az erre vonatkozó terveket és javaslatokat. Ezeket nemcsak jóvá hagyta, hanem teljes erkölcsi és anyagi támogatását is kilátásba helyezte arra az esetre, — ami a JOINT intézményeinél ismert és bevett szabály — ha az erdélyi zsidóság is meghozza ezen intézményeiért a maga áldozatát. — P. Czerszki és Aronovici vezértitkár, a Joint kiküldötteinek kolozsvári látogatása alkalmával megtartott Központi Bizottsági ülésen, maguk is az Árvagondozó legsürgősebben megvalósítandó feladatának feladatának fogadták el a tanoncotthonok mielőbbi kibővítését, hogy a felvételre alkalmas növendékek kiképzése mielőbb kezdetét vehesse.

A szükséges anyagi eszközök előteremtése végett az Árvagondozó Központja a napokban körlevélben fordult helyicsoportjaihoz és első sorban tagjaik létszámának gyarapítását és tagdíjaikkal eredő jövedelmük fokozását tette feladatukká. Utasította továbbá őket arra, hogy részben

fix bevételeiknek, valamint meglévő tőke-tartalékaiknak megfelelő részét a tanoncotthon alál javára ajánlják fel.

Ugyanezen célból úgy az Árvagondozó központ, valamint a helyicsoportok a tél folyamán több kultureszt fognak rendezni országos viszonylatban is ismert nevű közbejöttével, ezen esték jövedelmének nagyobb része hasonlóképpen ezen ifjúsági kiképző alapra lesz fordítandó.

Az Árvagondozó a szervezetén kívül álló zsidókat, de magukat a hitközségeket is fel fogja szólítani, hogy ezt az erdélyi zsidó fiatalok megmentését célzó nagy akciót anyagilag megfelelő mértékben támogassák. Havi 300 lej az az összeg, melynek vállalása ellenében bármely hitközség vagy zsidó testület 1—1 árva, vagy szegényorsu gyermeket ipari pályára leendő kiképzés céljából egyelőre csak a kolozsvári tanoncotthonba beutalhat, ahol a gyermek ellátásáról, oktatásáról és zsidó szemlemben való neveléséről az inasévek folyamán gondoskodás történik.

Ezzel a nagy horderejű kérdéssel az Árvagondozó decemberben összeülő évi konferenciája fog behatóan foglalkozni. Az akciót, amelynek részleteire még visszatérünk, szívesen ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

— Szereltem a strandon. Sigurd Hoel, akinek könyvét G. Leke Margit pompás fordításában „Szereltem a strandon” címmel hozta ki a Kosmos kiadó, egyike a legjelentősebb fiatal norvég írónak. Regényének hazájában olyan hatalmas sikere volt, hogy hamarosan filmre vitték. Témája tipikusan „mai” téma. Négy modern fiatalember és öt ugyanolyan modern fiatal lány szabadságidejük tartamára kibérelnek a tengerparton két házat s egyetlen követelményük egymással és önmagukkal szemben: a régi „elavult” világ nem az ő világuk. Ők nem féltékenyeknek, nem romantikusok, nem kell a holdfény s mindaz a sok ócska rekvizitum, amikkel apálk éltek. Nos... megkezdődik a szabadidő s kiderül, hogy hiába modernnek hiába elvek, ugyanazt véglegcsinálják, amit apáknál kárhoztattak. A kitűnő regény 300 oldalon, szép kiállításban, vászonkötésben 100 lejt minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban, vagy Lepageánál, Kolozsváron. Kérje a Kosmos kiadványok jegyzékét.

Egy köseg Ar

Hogyan lett

Bucuresti-Bukarest nap érkezett meg Ákos kolozsvári Antiochiából. Kiszámost inkább csak gati területeknek sem akadályozza monoton utazó délnem legyen éppen a dokban része, mint teveháton utazó kusi.

A Sziriből jött séli:

„Ülök Antiochiában. Ez az egyben a sziriai várem szemben egyben a Pesti Napló, galommal. Na, ezvány. Sziriban egy ságot olvas. Rá is „Adjon isten jó napot. A tisztelendő ur ságot a kezéből, az

Magát pont a szállodába. Boros pap vagyok, Német pök titkára és azért hogy a patriarcha urat a magyar görörsekké. A baj csak dünk más nyelven patriarcha öszentsége beszél csak éppen nagy dilemmában minden jóra fordul, néhány nyelvet, ha megteszi nekünk az tolmácsolja a felszen

Frischmann Ákos mingyárt ráállott a lott Német István mintha nem lett volna püspöki címe és még gon, ez azonban ugyan patriarchának a dol kereskedő.

Mánap délelőtt m antiochiai szentatyamann Akost keres vállalná el a kereskedést a nevezetes szegyet a nevezetes szegyet? — kérdezte gyok? — Szó sincs róla patriarcha bizalmas

Menje

VIZHATLAN
PALM
TARTÓ
Saját

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Egy kolozsvári zsidó kereskedő segítségével szentelték fel Antiochiában Magyarország görögkeleti hercegérsekét

Hogyan lett tolmács és tolmácsból szentszéki tanácsos a kolozsvári kereskedő

Bucuresti-Bukarest, november 1. Tegnap érkezett meg Bukarestbe Frischmann Ákos kolozsvári déligyümölcskereskedő Antiochiából. Kisázsia egykor mithosz, most inkább csak citromot árul a nyugatibb területeknek. Ez azonban korántsem akadályozza meg azt, hogy a gyorsvonaton utazó déligyümölcskereskedőnek ne legyen éppen olyan csodálatos kalandok része, mint az évszázaddal ezelőtt tevéhaton utazó kutatónak.

A Szíriából jött Frischmann Ákos meséli:

Pesti ujság az antiochiai szállodában

„Ülök Antiochiában a New-Royal szállodában. Ez az egyetlen tisztességes hotel ebben a szíriai városban. Ülök a hallban, velem szemben egy szakállas pap. Kezében a Pesti Napló, azt olvassa nagy buzgalommal. Na, ez nem mindennapi látvány. Szíriában egy pap, aki magyar újságot olvas. Rá is köszönök nyomban: „Adjon isten jó napot, tisztelendő ur!”

A tisztelendő ur ijedtében kiejti az újság a kezéből, azután boldogan felkiált:

— Magát pont az isten hozta, ebbe a szállodába. Boros budapesti görögkeleti pap vagyok, Német István görögkeleti püspök titkára és azért jöttünk Antiochiába, hogy a patriarcha felszentelje a püspök urat a magyar görögkeleti egyház hercegérsekévé. A baj csak az, hogy mi nem tudunk más nyelven csak magyarul, a patriarcha őszentsége pedig minden nyelven beszél csak éppen magyarul nem és így nagy dilemmában vagyunk. De most már minden jóra fordul, maga biztosan tud néhány nyelvet, ha errefelé kereskedik és megteszi nekünk azt a sziveséget, hogy tolmácsolja a felszentelési aktust.”

A patriarcha is tolmácsnak kéri Frischmann Ákost

Frischmann Ákos tudott franciául és mingyárt ráállott a dologra. Valamit halott Német István püspök urról, akinek mintha nem lett volna egészen rendben a püspöki címe és méltósága Magyarországon, ez azonban úgy gondolta: inkább a patriarchának a dolga, mint a gyümölcskereskedőé.

Másnap délelőtt megjelent a hotelben az antiochiai szentatyá képviselője és Frischmann Ákost kereste. Azért jött, hogy vállalja el a kereskedő ur a tolmácsi tisztviselést a nevezetes szertartáson.

— Nem baj, hogy én zsidó vallású vagyok? — kérdezte Frischmann Ákos.

— Szó sincs róla — nyugtatta meg a patriarcha bizalmas embere — I. Ignatius

atyja a legmelegebb érzésekkel van eltelve a zsidóság iránt.

Egy óra múlva a kolozsvári gyümölcskereskedő ott állott az antiochiai patriarcha Kr. u. 400-ban épült Szűzmáriáról elnevezett templomának oltára előtt. Köröskörül csupa fény és pompa. Arany- és ezüstsujtással díszített csodálatos pápi ornátusban, drágakövekkel díszített süveggel a fején a papok és szerzetesek

egész légiójától követte: vonult be a templomba I. Ignatius Ábrahám apostoli fejedelmeg Kelet ortodox patriarchája és Szent Péternek görögkeleti módra számított 137-ik egyenes utódja. Szent Péter utóda előtt térdreborulva várja a ceremónia megkezdését Német István püspök, akire a szentatyá ünnepélyes és ájtatos csendben ráteríti a dusan aranyozott hercegérseki ornatust.

Frischmann Ákos eddig csak nézte a szertartást, de most rá került a sor.

Erseki ceremónia zsidó tolmácsal

A szentatyá francia nyelven kente fel új hercegérsekét és Frischmann mondatról mondatra ékes magyar nyelvre fordította a szír főpap francia beszédét. Aztán Német István valódi kecskeméti tájszóval fogadott hűséget az antiochiai atyának és a kecskeméti mondatok is Frischmann Ákos tolmácsolásával jutottak el a patriarcha fülehez. Német Istvánból hercegérsek lett, de a patriarcha Frischmann Ákost sem eresztette el üres kézzel. Ma-

gánkihallgatásra rendelte magához. Hoszsu, meredek márványlépcsőn jutott fel a kolozsvári kereskedő a patriarcha fogadótermébe. Karosszékebe süppedve, mosolyogva kínálta meg helyei a ceremónia tolmácsát és minden formáságot mellőzve barátságosan faggatta ki viszonyairól és életéről. Azután sajátmagáról és öseiről beszélt, akik között akadt egy, akinek talán köze volt a kolozsvári kereskedő valóságához. Farage Bar Ebreus egyházfőjedelm, a teológiai, filozófiai, a történelem és az orvostudomány tizenharmadik századbeli nagy mestere. Ebreus nevet onnan kapta, hogy az Eufratessen keresztül jött Antiochiába, de lehet, hogy ebreus vér is csörgedezett az ereiben.

A kihallgatás véget ért. A patriarcha Frischmann Ákosnak, a tolmácsnak az antiochiai patriarchatus tanácsosi címét ajándékozta.

Igy lett Német Istvánból magyar hercegérsek. Antiochiában, a kolozsvári déligyümölcskereskedőből pedig szentszéki tanácsos.

minisztériumában. A minisztertanács erre megadta felhatalmazását, mire a minisztertanács után Inculceti belügyminiszter, Titeanu belügyi alminiszter, Manolescu Strunga, valamint Jonescu és Parisianu sziguranca felügyelők értekezletre ültek össze, amelyen megbeszéltek a „rajtaütés” részleteit.

A miniszter végigasszisztál a motorozást

A kontingentálási hivatal a Banca Christovononi épületének egyik emeletén van elhelyezve. Déliben félkettőkor fejeződik be a munka a hivatalban. Tegnap déliben negyed kettőkor több rendőr és detektív jelent meg a Christovononi épületében és mielőtt egy részük visszatartotta a hallban a távozni készülő tisztviselőket, másik részük házkutatást rendezett az irodákban. Az összes fiókokat felkutatták, a vaskazettákat kinyitották, minden egyes aktát átvizsgáltak. Ezalatt a házban lévő tisztviselőket rendre megmozdították. Ez a művelet délután négy óráig tartott és annál végig asszisztált Manolescu Strunga iparügyi miniszter is, aki előzőleg sajnálatának adott kifejezést a tisztviselők előtt, hogy különböző feljelentések folytán kénytelen volt ilyen intézkedésekhez nyulni velük szemben. Be nem iktatott kérvények és akták egész tömegét foglalták le és szállították el a rendőrök. Hasonlóképpen az ügyészségre vittek számos behozatali engedély másolatot. Az összes hivatalfőnököket, számszerint tizenötöt, visszatartották az iparügyi minisztériumban, ahol Oprescu vizsgálóbíró hallgatta ki őket. Ezzel egyidejűleg Procop Dumitrescu főügyész és a bukaresti törvényszék öt másik ügyésze házkutatást tartott a hivatalfőnökök lakásain. Egyeseknél kompromittáló aktákat és tekintélyes összegeket találtak. Az egyik hivatalfőnök kasszájában 400 ezer lej volt, amelynek eredetét nem tudta igazolni.

Uj rendszer, uj szellem

Manolescu-Strunga iparügyi miniszter este későn fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt rámutatott az okokra, amelyek ilyen energikus lépésre késztették. Elmondta, hogy hivatalba lépésétől kezdve kereskedők és iparosok valóságos megostromolták, elpanaszolva, hogy behozatali engedélyekhez csak úgy tudtak hozzájutni, ha egyes hivatalfőnököknek vagy kijáróknak nagyobb összegeket fizetnek. Ezenkívül tudomására jutott, hogy a kontingentálási hivatal egyes tisztviselői olyan nagylábon élnek, ami semmiesetre sem összeegyeztethető szerény hivatali fizetésekkel.

— Eppen ma kell életbelépnie az új behozatali rendszernek. Helyesnek találtam, hogy az új rendszer alkalmazása már új szellemben történjék. Nem szívesen és megmondtam minisztertársaimnak is, hogy véget kell egyszer vetni a közigazgatási erkölctelenségnek és gyökerében kell azt kiirtani. Én magam is beállok sziguranca-ágensnek és ha kell, éjjel-nappal fogok őrködni azon, hogy a tárcámhoz tartozó szolgálati ágakban ne forduljon elő szabályellenesség.

Politikai okok?

A kolozsvári Patria az iparügyi miniszter bravurját kommentálva, felteszi a kérdést, vajjon nem-e azért történt mindez, hogy a hivataiból eltávolítsanak tisztviselőket, akik nem szimpatikusok a liberális pártnak.

GUSTAV FRÖHLICH
LIL DAGOVER
LUISE ULLRICH
ADELE SANDROCK
PAUL KEMP
együtt játszanak

MESEBELI HERCEG

világlágerben

Vetíti a ROYAL-mozgó.

Nemzeiközi csaló, szélhámos és betörő a szatmári rendőrségen

Szatmáron házasságszédelgésből és hamiskártyázásból élt

Satumare-Szatmár, november 2. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap reggel a rendőrség előállított egy gyanúsán viselkedő embert, aki Weisz Adolfnak mondotta magát.

A rendőrségen Weisz Adolfot megmattozták és ekkor kiderült, hogy az állítólagos Weisz Adolf birtokában még két igazoló irat van.

Egyik igazolvány Rosenberg Jean, a másik Glück Géza nevére van kiállítva.

Weisz, Rosenberg, Glück erre megtört és bevallotta, hogy két év óta folytat szélhámos életmódot.

Többnyire hamiskártyázásból él és a vonatokon, valamint nagyobb városokban az utcákon fosztotta az áldozatokat.

Kiderült, hogy a szélhámost a kolozsvári rendőrség is körözi mert még 1932-ben nagyobb lopásokat követett el.

Bevallotta az elfogott szélhámos, hogy lopásért és különböző szélhámoságokért már a budapesti rendőrség is letartóztatta, sőt hat hónapot ült is Budapesten.

Szatmáron főleg a perifériákon üzött hamiskártyázást, de ezenkívül házasságszédelgés is terhelte lelkiismeretét.

Glück Géza megismerkedett Szatmáron M. Rózsival, akinek házasságot ígért és ezen a címen a leányt és családját súlyos összegekkel károsította meg.

A rendőrség Glücköt bűnlajstromának összeállítását a kolozsvári rendőrségre kísérik, ahol az ottani lopásokért vonják először felelősségre.

A kíméletlen miniszter és a korrupciós hivatal drámai összeütközése

Hogyan ütött rajta Manolescu-Strunga a kontingentálási hivatal főtisztviselőin?

A Patria politikai szempontokat sejt a házkutatások és moleztások mögött

Bucuresti-Bukarest, november 1. Tegnap számunkban beszámoltunk arról a váratlan rajtaütésről, amelyet Manolescu Strunga ipar- és kereskedelemügyi miniszter a kontingentálási hivatal tisztviselői ellen rendezett. Az ügy megértéséhez tartozik, hogy Manolescu Strunga nemcsak tisztakezü, de egyúttal igen erőlyes politikus hírnevében áll. A román politikában valósággal híressé tette magát azzal, hogy Roman megyében, ahol nagykiterjedésű birtokai vannak, ellenzéken harcolva is letudja terrorizálni a kormányokat a választásokon, amikor pedig a liberálisok vannak uralmon, az ő megyéjében más párthoz tartozó képviselő nem juthat

mandátumhoz. Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium kontingentálási hivataláról viszont köztudomású volt, hogy működésében a törvényeken és rendeleteken kívül más szempontoktól is engedi vezetni magát.

A kíméletlen miniszter és a rosszhírű minisztériumi tisztviselői kar szerencsés összetalálkozásából született meg azután a román politikai élet annalesében páratlanul álló esemény, amely tegnap a minisztériumban végbement. Tegnap délelőtt a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen a folyóügyek elintézése után Manolescu-Strunga bejelentette, hogy általános tisztogatást készül végrehajtani

Menjen a cipészhöz és csináltasson

VIZHATLAN PALMA-OKNA TARTÓSTALPAT

Saját érdekemben!

volt saját állító lejt iró-ületeket köz-ök a modern közveinek fel-

letébe új ter-olcivan olva-s. Kifizetik a millió lejes nyvek és fo-előfizetéséből hitelt nyitnak Hatszázezer onomiai inté-ntézet Bratu és egy igen kezik. A pas-akteológiai ó javításokra termet épite-nulmányokhoz pos reparáció-us kertet be-rt, amely nyá-ssére lesz ily-

lejt alkából

ták a telefon-t követelték. o leütötték. A ndték el és járó-kelők sza-negindult.

szó sának

meglevő töke-sszét a tanonc-fel.

Árvagondozó oportok a tél fognak rendez-ismert nevük jövedelmének n ezen ifjusági ndó.

zetén kívül ál-ítközségeket is az erdélyi zsi-pélző nagy ak-értékben tá-és össze, mely-mely hitközség rva, vagy sze-pályára leendő csak a kolozs-talhat, ahol a sáról és zsidó r az inasévek énik.

érdésel az Ár-szeüli évi kon-glalkozni. Az re még vissza-az illetékesek

gurd Hoel, aki-ompás forü-“ címmel hozta a legjelentősebb anyének hazájá-olt, hogy hama-tipikusan „mai” er és öt ugyan-adságidejük tar-arton két házat egymással és ön-„elavult” világ féltékenykednek. a holdfény s tum, amikkel dődik a szabad-a modernség. csinálják, amit ünő regény 300 vászonkötésben edésben, kiadó-nál. Kolozsvár. jegyzékét.

SPORT

A ping-pong zsidó világbajnoka Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, nov. 1.

Barna Viktor Győző, 24 éves, izr. vallású, érettségizett, állandó tartózkodási helye Párizs, foglalkozása: tisztviselő, egy ping-pong labdagyarban. A névnek és személyi adatainak nincs különös jelentősége. Név, mint megannyi földi halandóé. Aki azonban a sport terén jártassággal bír, jól ismeri a nevet. Barna többszörös asztalitenisz világbajnok, aki négy egyéni és hat páros világbajnokságot nyert.

Barna Győző, egynapos kolozsvári vendég volt. Asztalitenisz-versenyen vett részt Nagyváradon és innen jött Kolozsvárra, hogy kivételes képességeit ebben a rendkívül ügyes és tudást igénylő sportban nálunk is bemutassa.

Szerdán este fél 9 órakor zsufolásig megtelt az unitárius gimnázium tornaterme. A verseny első száma Baumzweig Haggibbor—Krebs—KKASE. Baumzweig simán nyer 2:0 arányban. Barna következik, akit bemutatásakor viharosan és hosszasan tapsol a közönség. Barna ellenfele Gold, Haggibbor. Lassan indul a meccs, melyben Barna állandóan támad, Gold védekezik. Barna pompás ütéseit, de különösen szellemesen kített bekkhendjeit nagy tetszésvilágítás kíséri. Az első szett Barna nyeri. A másodikban azonban a pompásan védekező haggibborista komoly erőfeszítésre készíti a világbajnokot, aki pár labdát elhibáz, sőt el is veszti a szettet. 1:1. A harmadikban azonban Gold ellenállóképessége megtörik, fáradt, míg Barnán nyoma sincs a kimerültségnek. Egymásután üti be gyilkoserejű bekkhendjeit, amelyek végül is 2:1 arányban hozzozzák a megérdemelt győzelmet. Pompás meccs volt, szép küzdelemmel, azonban egy pillanattal sem volt kétséges a világbajnok győzelme. Mert Gold védőjátékos, aki a ziccereket sem használja ki, már pedig támadás nélkül alig nyerhető meccs. Helytelen irányban képezte magát, ami utját állja fejlődésének. Okvetlen változtatni kell stílusán. Vladone KAC következik az indiszponált Sámson Haggibbor ellen. A sokat fejlődött Vladone nyer 2:0-ra. Ismét Barna jelenik meg Diamanstein Haggibbor ellen, aki nagy iramban kezd és néhány hatalmas erejű ütésével többször vezetéshez is jut. Barna simán nyer 2:0 arányban. Gold Haggibbor—Pop KAC meccs lehetőség adott Goldnak képességeinek értékesítésére és a megfelelő ellenfél ezt lehetővé tette. Gold biztosan nyer 2:0-ra. Páros következik: Barna-Krebsz KKASE—Pánelth Haggibbor, Bálint KAC. Krebsz nem képes annyit rontani, hogy Barna ne tudná javítani. Eredmény 2:0. Szünet után a legszebb meccs: Barna—Sámson. A fiatal haggibborista jól tartja magát. Pompásan védekezik és igyekszik kihasználni az adódó támadási lehetőségeket. Ravasz érzékkel kipuhította Barna gyengébb pontjait és sok forhendet ad, amelyeket a világbajnok gyakran elhibáz — az első szettben, melyet azért megnyer. A második aztán teljesen a technikáé, a rutiné. Barna nyer 2:0-ra. Két gyerek: Kertész KAC—Klein Haggibbor, győz az idősebb és képzettebb Kertész 2:0-ra, bár a második szettben az alacsony növésű Klein jól tartotta magát és ha vigyázz, a szett az övé. Megtapsolták az apró, de sokat ígérő haggibboristát. Barna—Pop meccset főlányesen nyeri a világbajnok 2:0-ra. Kapenezz KKASE—László KAC: nyer a jobb Kapenezz 2:0-ra. Ismét Barna jön Vladone ellen, a meccs sokat ígérő, azonban Barna könnyen bán el a nagy elánnal kezdő, de hamar visszacsúszó Vladone ellen. Az eredmény 2:0. Az utolsó versenyszám páros: Barna—Sámson és Vladone—Gold. Az első szettben Sámson ismét indiszponáltan küzd és feltűnő sokat ront. De azért nyerik. A másodikban Sámson javul. Az ellenpárban Gold védekezése nyugtálményt. Az eredmény 2:0 a Barna—Sámson pár javára. Utána Erős dr a Haggibbor elnöke lelkes szavak kíséretében a három rendező egyesület jelvényével díszített plakettet nyújtott át Barnának, a verseny emlékére.

A verseny után a világbajnok az Ujságíróklub vendége volt. Itt beszélgettünk vele, ahol kedves közvetlenséggel beszél sikereiről. Kolozsvár ping-pongozóit jobbnak tartja a nagyváradiaknál és általában a román asztaliteniszsportról igen elismerőleg nyilatkozik. Véleménye szerint Románia okvetlen részt kell vegyen a londoni világvversenyen.

ahol fejlett tudású versenyzői révén az első közötti helyezésre számíthat. Elmondja még, hogy Párizsban két és fél éve működik, ahol 5000 frank havi fizetése van. Megkér még, hogy cáfoljuk meg azon híradásunkat, mint-ha öt Budapestről zsidósága miatt elűzték volna. Az anyagi előnyök és egy biztos egzisztencia perspektívái szólítottak el Magyarországról — mondja diplomatikusan. Arra a kérdésre, hogy Németországban szerepelt-e már, igennel válaszol, hozzátéve azonban, hogy ez még a Hitler-rezsim előtt történt és bár most is van meghívása, ennek azonban aligha fog elegendő tenni. A német verseny ugyanis igen közel esik a londoni világvverseny dátumához — mondja és gyorsan táncolni megy... Majd üzleti ügyeket tárgyal: cége labdái és ütőire vesz fel rendelést. A késő éjjeli órákban veszünk bucsut tőle, amikor nem mulasztja el Erdély zsidóságának üdvözlését küldeni. (w—)

Barna csütörtökön délelőtt Nagyváradra utazott, ahol újabb versenyen vesz részt, majd turáját megszakítva, visszautazik Párizsba.

Ezalkalommal közlik az érdekeltekkel, hogy

a kormány nem is gondol arra, hogy ezt a terminust meghosszabbítsa és mindazok, akik 1934 november 15-én nem teljesítik az első részletet, a törvény 14-ik szakasza értelmében büntető eljárásnak teszik ki magukat.

A törvény vonatkozó szakasza így szól: „Abban az esetben, ha egyetlen részlet elmulasztana az adós, akár egyetlen hitelezőjével szemben is, annak joga lesz eljárni az adós mindennemű jövedelme ellen.”

Maguknak az adósoknak érdeke, hogy az első részlet pontos fizetésével, egy 50 százalékkal leszállított és 17 évre részletezett adósság rendezése érdekében megmutassák, hogy élni akarnak a törvény rendkívüli előnyeivel.

Különösen emlékezteti a mezőgazdasági adósokat, hogy ezt a törvényt magasabb állami, társadalmi és gazdasági érdekek diktálták, de előnyeit, amelyben az adósok részesülnek reálisak lesznek.

A pénzügyminisztérium felhívja az összes mezőgazdasági és városi adósokat, hogy ne hagyják magukat megtéveszteni felelőtlen egyénektől és november 15-én igyekezzenek fizetni, mert ez hasznára lesz az egész román nemzetgazdaságnak.

Cis. II—119/1934. Vyhlasky. Oznamuji ze nizeuvedeni snoubenci hodaji spolu uzavruti obcansky snatek a to: Zenich: Gejza Noe, svobodny, obchodnik, izr. marozemy dne: 20. litsopadu 1907. Lapusul-Ungur, okres tyz. Romunsko, bytem v: Bistrita, Romunsko, prizlusny: Dej, Somes, CSR. Imen rodica, Izidor Noe, Razena Noeva. — Nevasta: Alzbeta Rothova, svobodna, v: domacnosti, izr. marozemi dne — Sevlus, Perenyiho ul. 14. prizlusna: Sevlus, Sevlus, CSR. Imen rodica Jindrich Roth, Hani Beckiova. — Vybizim kazdeho, jemuž jest zakonna prekazka tohto snatku, anebo okolnost, vylucujuci svobodne privoleni, aby to bud primo mné anrebo u starosty obce, po pripade u toho statneho matrkare, na jehož uredni desca ozanamo vaci jsou vylasky tyto verejné vyvesseny.

Hirdetmény. Kihirdetem, hogy az alábbi két házassulandó házasságot szándékozik kötni és pedig: Noé Géza nőtlen, kereskedő, izr. szül. 1907. XI. 20 Lápusul-Ungur, u. ezen járás, Románia, lakhelye: Bistrita, Románia, illetősége: Dej, járás Somes, Románia, szülei: Izidor és Noé Rozalia. — Róth Erzsébet hajadon, háztartásbeli, izr. szül. 1911. I. 4. Sevluson, járás Sevlus, Podkarpatoruska, lakhelye: Sevlus, Perényi u. 14. Atyja Heinrich, anyja Hani Beckiova. Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házassulandókra vonatkozó valamelyes törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy azt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési hely közösi előjárósága útján jelentsék be. — Sevlus 1934. október 24. Kristofory sk. anyakönyvvezető.

Tel-Aviv, nov. 1. Lesztina állandó gazdája különböző nagy és kis méregeinek folytonosan nyilvánul meg, mintünk. A román—palesztinának a Jaffa-telaviv költése óta, amely N. M. kereskedelmi szakértőre alakult meg, a rom megindításával egyidejűleg lesztinai exportja két duplába nőtt.

Palesztinában azonban bad tenném van, a romára, mert ez az új van predesztinálva, hogy delem egy igen fontos Zedec Chelouche, a kereskedelmi kamara elnökének idején pontos zolta, a Bukarestben kon, melyen a román vállalkozók részéről a palesztinai piacra áll a Chelouche kereskedő most aztán Palesztinában előnyös voltának ismerőzött a román palesztin Chelouche, aki látogatóként jelentésen dolgozott, az összes román kereskedővonta megismerjék a zett a két ország között a következőket: — Bukaresti látogató mondta az elnök — St kereskedelmi kamara elnök hogy 1935 márciusában kirándulást fog rendezni a leghasznosabb dolgyen kiránduláson ugydehelt kereskedők a helyanyozni a palesztinai

Megdupla exportja Chelouche, a rom

V. D., Oradea. A kérdezett értekezés a berlini Medizinsche Welt 1934 június 7-i VIII. évfolyam 27-i számában jelent meg prof. Lothar Gottlieb Tiralla tollából. Intézkedünk, hogy a folyóirat ezen számát címére elküldjük.

Szerkesztői üzenetek

APRÓ HIRDETÉSEK

3 szobás komfortos lakás 2 különbejárattal szobával kiadó. Calea Motilor 54.

Kereskedelmi akadémiai hallgató könyvtelési és román órákat ad mérsékelt díjazásért, esetleg koszt. vagy lakás ellenében. Cím: Taxier, Str. Filipescu 17.

Benősülne

Benősülne kvalifikált, jónevű, kereskedelmi multtal bíró 45 éves, jömegjelenésű uriember, izr. kereskedőcsaládban. Múltó élettársa lenne korban hozzáillő, komoly, finomlelkű, intelligens urinőnek. „Uricsalád” jellegre a kiadóra.

KÜZGAZDASÁG

Nem ad haladékol a kormány a november tízenötödiki konverziós részletre

Bucuresti-Bukarest, november 1. (Az Uj Kelet tud.) A tegnapi megtartott miniszterközi értekezlet után, mely a miniszterelnök, Slăvescu pénzügyminiszter és Sassu földművelési miniszterek vettek

részt, a következő kommunikét adták ki:

A kormány köztudomásra hozza, hogy november 15-én esedékes a konverziós törvény értelmében az első részlet.

Pénzügyminisztérium

1934. évi 4 és fél százalékos „Országfejlesztési kölcsön” Kibocsátási Prospektusa (kivonat)

- 1. Nyilvános aláírás útján 1000.— lej névértékű kötvények bocsátatnak ki kötvényenként 880.— lejes árában. A lejegyzett kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendők ki 1934. évi november 5—30. között.
2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsátott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírás iven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20 százalékát nem haladhatja meg.
3. Az 1000.— lejes kötvény évi 4 és fél százalékos kamatot hajt, amelynek fele júni 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre. Az első kifizetés 1935 június 1-én történik.
4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyzeri sorshuzás útján váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel; augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorsoják ki. Az első sorshuzás 1935 február 1-én történik.
5. Lejegyzett kölcsöntöke minden teljes egymilliódjából nagy prémiumokkal visszaváltatnak az első évben:

1 kötvényt	3,000.000 lejjel azaz	3,000.000 lej
2 „	1,000.000 „	2,000.000 „
4 „	500.000 „	2,000.000 „
4 „	250.000 „	1,000.000 „
46 „	100.000 „	4,600.000 „
57 kötvény összesen		12,600.000 lej

prémiummal váltanak vissza. A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 lejenként egy kötvénnyel csökken évenként. 6 A fennmaradó kötvényeket minden évben névértéken felül 200 lejes jutalékkal váltják vissza és pedig:

az 1.000 lejes címleteket	1.200 lejért
a 2.000 „	2.400 „
az 5.000 „	6.000 „
a 10.000 „	12.000 „
a 20.000 „	24.000 „

- 7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált lejben fizeti ki az állam. A lej 10 milligran 0.900 finomságú arany értékének felel meg.
8. Az esedékes vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.
9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó- és illetékek alól mentesek.
A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződésekkől, illetve illetékek alól.
10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciál és óvadékkal elfogadják.
11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken:

Nemzeti Bank és összes fiókjai Postatakarékpénztár az összes postahivatalok valamennyi közpénztár és megfelelő időben megállapított intézetek

Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsátási prospektusban találhatóak.

A spa készí

Egy évvel ez

Párizs, novem rácia körében a Alfonz, a spany fia válni készül. 1933. június 21- esaládból szárm feleségül, a király ta, hogy rangban köshöz és ezért kusknak nyilvánít nyen körülménye

Botra hordár

A Regele Car

Bucuresti-Buk konstancai kikötő rány játszódtott le rend szerint a R hajónak este 10 ó dulia Alexandri hén turájára. A h tett a menetrend indítani, mert a k jesítő hordárok ha tek. Afölötti öröme este huszonegyez kardársereg testüle tő egyik kocsmájá kezdtek azután hoz tazók poggyászain

Megdupla exportja

Chelouche, a rom

Tel-Aviv, nov. 1. Lesztina állandó gazdája különböző nagy és kis méregeinek folytonosan nyilvánul meg, mintünk.

A román—palesztinának a Jaffa-telaviv költése óta, amely N. M. kereskedelmi szakértőre alakult meg, a rom megindításával egyidejűleg lesztinai exportja két duplába nőtt.

Palesztinában azonban bad tenném van, a romára, mert ez az új van predesztinálva, hogy delem egy igen fontos Zedec Chelouche, a kereskedelmi kamara elnökének idején pontos zolta, a Bukarestben kon, melyen a román vállalkozók részéről a palesztinai piacra áll a Chelouche kereskedő most aztán Palesztinában előnyös voltának ismerőzött a román palesztin Chelouche, aki látogatóként jelentésen dolgozott, az összes román kereskedővonta megismerjék a zett a két ország között a következőket: — Bukaresti látogató mondta az elnök — St kereskedelmi kamara elnök hogy 1935 márciusában kirándulást fog rendezni a leghasznosabb dolgyen kiránduláson ugydehelt kereskedők a helyanyozni a palesztinai

A spanyol extrónörökös felbontani készül egyéves „morganatikus” házasságát

Egy évvel ezelőtt lemondott a trónöröklési jogról a nőért, most lemond a nőről a trónöröklési jogért

Párizs, november 1. A párizsi arisztokrácia köreiben az a hír járja, hogy 13. Alfonz, a spanyol exkirály legidősebb fia válni készül. A spanyol extrónörökös 1933. június 21-én nősült. Egy Sanpedro családból származó nemes leányt vett feleségül, a királyi ház azonban úgy találta, hogy rangban nem illő az extrónörököshöz és ezért a házasságot morganatikusnak nyilvánította. Alfonz exkirály ilyen körülmények között kénytelen volt

kiközösíteni fiát a királyi családból, aki ezzel együtt amugy is csak hipotétikus trónöröklési jogát elveszítette.

A párizsi sajtó a válási hírt élénken kommentálja. Az egyik lap megállapítja, hogy ha érthető volt az, hogy a herceg egy évvel ezelőtt lemondott egy nőért egy csak elméletileg fennálló trónöröklési jogról, ugy nem valószínű, hogy most a nőről ezért a hipotétikus jogért mondana le.

Botrányt rendeztek a becsipett hordárok a konstancai kikötőben

A Regele Carol a hordárok miatt csak másfélórás késéssel tudta folytatni útját

Bucuresti-Bukaresi, november 1. A konstancai kikötőben példátlanul álló botrány játszódott le szombaton este. Menetrend szerint a Regele Carol nevű SMR hajónak este 10 órakor kellett volna elindulnia Alexandria—Haifa Beiruth—Athén turájára. A hajót azonban nem lehetett a menetrend szerinti időpontban elindítani, mert a kikötőben szolgálatot teljesítő hordárok hatalmas botrányt rendeztek. Afölötti örömkömben, hogy a kérdéses este huszonkétezer lejt kerestek, az egész hordársereg testületileg becsipett a kikötő egyik kocsmájában. Részeg állapotban kezdtek azután hozzá a Regele Carolon utazók poggyászainak felszállításához. Ez

természetesen ilyen körülmények között akadályokba ütközött, a részeg hordárok csak nagynehezen tudtak felvergődni a hajót a parttal összekötő pallókon s néhány csomagot vízbe is ejtettek.

Emiatt viszont az utasok között általános volt a felháborodás, amely hangos botrányokban nyert kifejezést. A hajót csak másfélórás késéssel lehetett utnak indítani. A bukaresti sajtó felháborodva kommentálja a botrányt és követeli, hogy a konstancai kikötőt monopóliázó cigány hordárokat haladéktalanul távolítsák el, mert egyébként sem válnak különösebb díszére Románia legnagyobb kikötőjének.

Megduplázódott Románia palesztinai exportja a legutóbbi két évben

Chelouche, a román—palesztinai kereskedelmi kamara elnöke nyilatkozott a két ország közötti árucseréről

Tel-Aviv, nov. 1. (Az Uj Kelet tud.) Palesztina állandó gazdasági fejlődését, ami a különböző nagy és kis államok kereskedelmi mérlegeinek folytonosan növekvő aktivitásában nyilvánul meg, nem kell külön ismertetnünk.

A román—palesztinai kereskedelmi kamarának a Jaffa-telavivi székhelyen való létevése óta, amely N. Manescu Románia keleti kereskedelmi szakértőjének kezdeményezésére alakult meg, a román palesztinai export megindításával egyidejűleg, országunk palesztinai exportja két év lefolyása alatt megduplázódott.

Palesztinában azonban még hatalmas szabad terep van, a román exportcikkek számára, mert ez az új piac kétségtelenül arra van predestinálva, hogy a nemzeti kereskedelem egy igen fontos központjává váljon.

Zedoc Chelouche, a román palesztinai kereskedelmi kamara elnöke romániai látogatásának idején pontos számadatokkal igazolta, a Bukarestben megtartott konferencián, melyen a román gazdasági élet legkiválóbb szakértői vettek részt, azokat a lehetőségeket, melyek a román export áruk előtt a palesztinai piacon állanak.

Chelouche kereskedelmi kamarai elnök most aztán Palesztinában a helyi viszonyok előnyös voltánál ismertette mellett, nyilatkozott a román palesztinai export jövőjéről.

Chelouche, aki látogatásunkkor éppen egy jelentésen dolgozott, amely alkalmat ad az összes román kereskedőknek arra, hogy havonta megismerjék a palesztinai piac helyzetét a két ország közötti árucseréről, a következőket mondotta:

— Bukaresti látogatásom alkalmából — mondta az elnök — Staicovici, az ottani kereskedelmi kamara elnöke, úgy informált, hogy 1935 márciusában a bukaresti kamara kirándulást fog rendezni Palesztinába, amit én a leghasznosabb dolognak tartok. Egy ilyen kiránduláson ugyanis a romániai értékelte kereskedők a helyszínen fogják tanulmányozni a palesztinai piac viszonyait és

meg fogják ismerni a nekik legjobban megfelelő gazdasági adottságu helyeket és azokat az árucikkeit, amelyek a jelenlegi földrajzi viszonyok között a legjobban megfelelnek a román export számára és ezen keresztül is elő fogják segíteni a két ország közötti árucserére fejlődését.

Chelouche ismertette ezután a két ország közötti árucserére számcszerű adatait:

— Románia Palesztinába irányuló exportja a legutolsó hivatalos statisztikai kimutatások szerint 600 ezer palesztinai lira értékű, míg a Palesztina romániai kivitele mindössze 60 ezer lira értéknek felel meg.

— A Kereskedelmi Kamara hivatása pedig az — folytatta Chelouche elnök, — hogy minél jobban kimélyítse a jelenleg is állandóan intenzívebbé váló kereskedelmi összeköttetéseket a két állam között. A kamara igyekszik minden körülmények között a palesztinai export, illetve a palesztinai áruk romániai bevitelének megnagyobbodását is elérni, amire Teodorescu volt kereskedelmi és iparügyi miniszter határozott ígéretet is tett.

— A palesztinai kivitel legfontosabb részét a narancs és olajárúk szállítása képezi, míg Romániától főleg fát, élőállatot, fagyasztott húst és kisebb mennyiségben gabonát importálunk.

— Románia narancsbeviteli kontingense minden valószínűség szerint sem az idén, sem a jövőben nem fog a tavalyi 113.800 lánál alul maradni.

A kamara elnöke ismertette ezután, hogy az import-export engedélyeket a jövőben már nem csak Bukarestben fogják kiállítani, hanem a palesztinai kereskedelmi minisztérium is közre fog működni ebben.

Chelouche ismertette még ezután nagyvonalakban az árucserére fontosságát, mindkét ország exportőreire nézve, végül pedig annak a reményének adott kifejezést, hogy a román-palesztinai áruforgalom a legutolsó két évhez hasonló mértékben fog továbbfejlődni.

Alkalmat nyújtunk Önöknek arra, hogy ne csak a ruházat, de kölnivizük sajátossága által is különbözzenek a nőktől.

VIEUX-TEMPS

a speciálisan férfiak számára kreált különleges kölniviz, amelynek sajátos férfi-illata kihangsúlyozza az életerőt és a férfias energiát.

Az illatszerkesztés művészetében most készült először kizárólag férfiak számára szolgáló kölniviz:

VIEUX-TEMPS.

Mégis válságot robbant ki Franciaországban az alkotmány-revizio kérdése?

Nem sikerült eddig a megegyezés a radikális szocialisták és Doumergue között

Párizs, november 1. (Rador.) A politikai krízis lehetőségéről szóló hírek mindinkább szaporodnak. A Havas-ügynökség szerint politikai körökben az a vélemény, hogy az összes miniszterek egysége az állami tekintély megerősítésének kérdésében, de eltérők a véleményeik egyik legfontosabb programpontra: a kamara feloszlásának jogára vonatkozólag. A radikális miniszterek a nantesi kongresszus határozatait értelmében a szenátus előjogainak mindenemű megcsorbítása ellen foglalnak állást. Ugy látszik, hogy Doumergue álláspontja és a radikálisok követelése között tegnap nem sikerült közeledést létrehozni. Doumergue nem látszik hajlandónak semmilyen koncesszióra. Politikai körök mégis remélik, hogy sikerülni fog elkerülni egy válságot, amelynek következményei aggodalomkeltők lehetnének egy a belföldi, mint a külföldi helyzetre. Valószínű, hogy már szombaton történik döntés, amikor a legközelebbi minisztertanácsot tartják.

Elyséeben hosszabb időn át tárgyalt Lebrun köztársasági elnökkel.

Doumergue szombaton rádióbeszédet tart, amelyben ismerteti azokat a pontosan körülhatárolt eseteket, amelyek fennforgásánál a kamarát a szenátus előzetes megkérdezése nélkül is feloszlathatónak tartja.

Róma, november 1. De Chambrun római francia nagykövete mára várják vissza Párizsból. Remélik, hogy folytatni fogják Laval római látogatásának előkészítését.

Kimutatásokat kell készítsenek a vámhivatalok a november elseje utáni exportról

Bucuresti-Bukarest, november 1. (Az Uj Kelet tud.) A központi vámigazgatóság tegnap közölte az összes vámkirendeltésekkel, hogy az új külkereskedelmi rendszer bevezetéséhez szükséges nyomtatványok elkészültéig naponta közölgjen a külkereskedelmet szabályozó hivatallal egy részletezett kimutatásban a november elseje után végzett kivitel.

A kimutatásban szerepelni fog az exportált áru fajta, az exportáló neve és címe, az exportált áru értéke és a címzett ország.

— Bratianu vadászatot rendez Arad megyében. Bukarestből jelentik: November első napjaiban Socodoron (Arad mellett) Dinu Bratianu vadászatot rendez.

Béketárgyalások a cionizmusban

Irta: M. LANDAU, volt országgyűlési képviselő

A zsidó világsajtót bizonyos idő óta a cionizmus belső békéjének kérdése foglalkoztatja. Az a tény, hogy a zsidó közvélemény szembiztos erre a kérdésre, bizonyítja, hogy az egyes cionisták és az egyes frakciók felelősségérte kezd felülkerekedni a destruktív romboló tendenciákon, melyek az utóbbi időben hatalmukba ejtették a zsidó uccákat.

Bár az exekutív a cionista frakcióknak csak egy részét (a baloldalt és a klacionisták progresszív szárnyát) foglalja magában, a legvadabb harcot nem a Mizrahi, sem a krakkói központ köré csoportosuló klacionisták, hanem egyedül a revizionisták szítják. A legutóbbi cionista kongresszus után a revizionisták életbe léptették régi pretenciójukat, nevezetesen, hogy a cionista exekutívával párhuzamosan külön cionista politikát folytassanak a maguk felelősségére és kontójára, miután nincs bizalmuk az exekutív iránt, melyben képviseljük sincs. Megszegtek a nemzeti fegyelmet, kontraktáriszták a cionista exekutív bevdndorlási osztályának tevékenységét az által, hogy a Betár számára külön certifikátokat kértek közvetlenül a palesztinai kormánytól. Ennek következtében a cionista becsületbírósg döntése folytán felfüggesztették a Betár certifikátokra való jogait. A Betár tagjai ezen elvi döntés folytán nem vesztették el certifikátjaikat, hanem azokat a palesztinai hivatalok közvetítésével és nem közvetlenül a Betár szervezettől kanják kézhez. Erre az intézkedésre a Betár a cionista alapok bojkottálásával felelt. Érthető, hogy egy ilyen magatartás csak a konfliktus további kimélyítésére volt alkalmas.

Természetes, más lélektani momentumok is hozzájárultak a súlyos konfliktus kiélezéséhez: a Stavsky-ügy, a külön revizionista munkásszervezet megalakítása, stb. De ebben az atmoszférában kevésbé komatáns frakciók is — mint a Mizrahi — kockatni kezdtek a revizionistákhoz hasonló harci eszközökkel az exekutívával szemben.

A harc eredményeit ismerjük. A cionista szervezetek belső viszonyai a legtöbb országban elmérgesedtek. Bizonyos, hogy nem mindenütt. Egyes országokban és városokban a revizionista csoportok nem akarták alávetni magukat a központjuk által diktált demoralizáló befolyásnak. Más országokban viszont élethalálharcba kezdtek, mintha legálább is ott, a helyszínen oiódnának meg a súlyos konfliktusok. Eszrevehetjük azonban, hogy ez a harc új alapot teremtett azok számára, akik nem akarnak adni a zsidó országépítő munka céljaira. Egyszerűen azt mondják, hogy revizionisták és ezen a címen nem adnak! Azok, akik adhatnának, de nem akarnak adni, tetszetős politikai, sőt eszmei szempontokra hivatkozhatnak a revizionisták jóvoltából, amikor visszautasítják a cionista gyűjtőakciókat. Ez az egyetlen gyakorlati és gyors eredmény, amit a revizionisták elkönyvelhetnek maguknak. Ezzel szemben megállapítható, hogy a széles zsidó tömegek nem hagyták befolyásolni magukat a revizionisták destruktív akciójaitól és a bojkott csufos kudarcba fullt, amennyiben éppen ezen idő alatt lényegesen emelkedett úgy a KKL, mint a KH bevétele.

De hiába volna ezt a romboló processzust tisztán az anyagi eredmények tükrében megítélni. A cionista mozgalom elsősorban etikai és nemzeti értékeket képvisel. Meg kell, hogy változtassa a zsidó tömegek mentalitását, meg kell nemesítenie a zsidó lelkeket és meg kell ujtania a zsidó szellemet. A legszomorubb a dologban, hogy a cionista berkekben dúló harcok akadályozzák a cionizmus kimélyítését. A cionista problémákat csak felületesen, hallomásból ismerik. Az építőmunka minduntalan újabb és újabb problémákat vet fel, belső zsidó kérdéseket és rajtuk kívülálló, de annál veszedelmesebb problémákat. Az utóbbi idők kísérletei megmutatták, hogy a belső harcok súlyos károkat idéztek elő a cionista exekutívának a palesztinai zsidó jogok és pozíciók védelméért való külpolitikai akciói szempontjából.

Ezeknek a nehézségeknek s a nagy felelősségnek a tudatában a cionista exekutív öszszehívta Londonba az exekutívában nem képviselt frakciók reprezentánsait, hogy elhárítsák a belső és külső bajokból származható nagy veszedelmeket. Megegyezésre jutott az exekutív a klacionista világszövetséggel, tárgyalásokat folytat a revizionista unióval és maga az a tény, hogy a legszélsőségesebb elemek mélyreható tárgyalásokig jutottak, örvendetes jelenség.

Vajjon sikerülni fog megszüntetni a harcokat? Az első találkozások aligha fognak ilyen messzemenő eredményre vezetni. De kölcsönös koncessziókat fognak tenni egymásnak a szembenálló felek, ha csak egy kis

patriotizmus van bennük. Küszöben áll a Legislative Council súlyos veszedelme. Ha a palesztinai kormány valóban végrehajtja határozatát és megteremti a törvényhozó tanácsot, vajjon linek fogják adresszálni a revizionisták azokat a követeléseket, melyekkel ma oly vehemensen ostromoják az exekutívát? Harcukat és a mi harcunkat relatív sikerrel lehet megvívni a mi berkeinkben. De, amikor, más tényezőknél van a döntő szó, nem tudom mi marad akkor a revizionisták fiatalos ellenzékiességéből.

Mondják, hogy a palesztinai kormány hajlandó kompromisszumra lépni velünk a zsidó képviselők számát és a Legislative Council hatáskörét illetően, csak adjuk jóváhagyásunkat a tanács megteremtéséhez. Ebben a kérdésben az összes cionista pártok kategorikus álláspontra helyezkednek. Senki sem

járul hozzá a parlament eszméjéhez, mindaddig, amíg a Balfour deklaráció és a mandátum értelmében, nem lesz zsidó többség Palesztinában. Az a tény, hogy a törvényhozó tanács kompetenciájából kivonják a bevándorlás és a földvásárlás kérdéseit, nem óvja meg a zsidóságot egyéb morális veszedelmektől.

Ma, amikor már 25 százalékát alkotjuk Palesztina összlakosságának és közeledünk egyre gyorsabban az 50 százalék felé, nem lehetnek ellentétek közöttünk olyan kérdésekben, melyek a zsidó nép egész jövőjét angasztják. Egy erős bevándorlás a következő években sokat várható a mi javunkra a számarányokon. Nehéz volt a Jisuv arányszámát 7 százalékról 17 százalékra emelni 1919-től 1932-ig. De könnyebb lesz 25 százalékról 50-re emelkedni, ha meglesz a belső fegyelmünk és együttes munkaakaratunk és ha előreláthatatlan világesemények nem jönnek közbe.

A londoni tárgyalások befejezése után pártközi fegyverszünet kell, hogy beálljon az egész mozgalomban egy nagy, széles alapo-

kon nyugvó, koalíciós exekutív előkészítésére. Kongresszusi, esztendőbe lépünk. 1935-ben újabb roham lesz a vezetés megszerzéséért. Ez alkalommal azonban, ha nem jön létre valamelyes megegyezés, biztosak lehetünk felelőre, hogy ez a harc a maga élességében minden képeletet felül fog múlni. Es mi tudjuk, hogy mi következik egy ilyen harcból? Ezért legalább fegyverszünet legyen a cionista és a palesztinai fronton. A nagy harcra van idő később, amikor palesztinai lehetőségeink oly nagyok lesznek, hogy nem kell többé félnünk külső támadásoktól.

Nem ringatjuk magunkat egy azonnali béke illuziójában. Ez szinte lehetetlen. De a nemzeti veszedelem órájában a fegyverszünet legmagasabb parancs. Ha legalább ezt sikerül elérnie az exekutívának, úgy bizalommal nézhet a tárgyalások második etapja elé, mely a pártok együttműködésének és az összes cionista erők összefogásának megvalósítására irányul.

Néhány napon belül meg fogjuk állapítani a londoni tárgyalások történelmi jelentőségét.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ma estére hirdetett ANYASZIV! előadása a SZIBILL előkészületei miatt elmarad

Az igazgatóság azon törekvése, hogy a Szibill szobatesteri felújítása példátlan legyen a maga nemében, azt követeli, hogy minden pernyi időt, ami az igazgatóság rendelkezésére állhat, a Szibill előkészítésére fordítson.

Ugy határozott tehát az igazgatóság, hogy a Szibillt két főpróbát tart s ezért a ma, péntek estére hirdetett ANYASZIV előadást nem tartják meg.

A Szibill operettre már eddig is olyan hatalmas az érdeklődés, hogy az szobatesteri

előadásra jó helyet már csak szórványosan lehet kapni s vasárnapra is tömegesen jegy-zik elő a jegyeket. Eppen ezért a Szibill még hétfőn este és kedden este is műsorra van tűzve.

Szombaton este van a SZIBILL újajéledése a Magyar Színház szipadán

Soha olyan lázas érdeklődés nem volt tapasztalható előadás iránt, mint aminő a Szibill szobatesteri előadását megelőzi. Egész napon át ostrom alatt áll a színház pénztára s mindenki igyekszik biztosítani helyét a Szibill valamelyik előadására. Szombat és vasárnap estére olyan hatalmas az elővétel, hogy a színház igazgatósága még hétfőre és keddre is a Szibillt tűzte ki műsorra. Ennek a hatalmas érdeklődésnek természetesen meg is van a magyarázata. A Magyar Színház ezévi társulata olyan briliáns, hogy predesztinálva van arra, hogy Szibillt és a hozzá hasonló nagyoperetteket játssza el. A szerepeket az operett-társulat legkiválóbbjai

A csernovici zsidó városi színház erdélyi vendégjátéka: igazgató: M. REISCH

SIDY THAL

az európai híru fiatal szubrett fellépésével

ADOLF TEFNER

a kitünő buffó-komikus művészi vezetése alatt

November 3 szombat	Besztercén a Gewerbeverein nagytermében	Die Schikerte operett 3 felvonásban
November 4 vasárnap	"	Die Komödiantin operett 2 felvonásban
November 5 hétfő	"	Harz wos bengt operett
November 6 kedd	Désen a Select Színház termében	Die Schikerte operett 3 felvonásban
November 7 szerda	"	Die Komödiantin operett 2 felvonásban
November 8 csütörtök	"	Harz wos bengt operett 3 felvonásban

A társulatnak 32 tagja van.

Rendező:
S. SADIORSKI.
A zongornál:
BORIS LIDEN.

Játékvezető:
L. FACHLER.

Saját jazz zenekar

B. SEGALL
vezetése alatt.
Jazz-mester:
M. PAVKER.

Művirág és disztollüzem

Szállítok kereskedőknek, viszont-eladóknak divatos kalaptollszízeket, estélyi és ruhavirágokat. Elvállalom selyemkendők és méteres anyagok bemintázását (batikolást).

"HELICON"

művirág, disztoll és iparművészeti szalon ORADEA, Str. Rimanóczy 4.

játsszák, a rendezés körültekintő munkáját Kádár Imre látja el, a 24 tagu zenekart pedig a színház fiatal karmestere, dr. Adorján András vezényli. A díszletek pazarsága, a toalettek gazdagsága, a hatalmas statisz-túra olyan színessé, elevenné fogják tenni az előadást, hogy bizonyára példátlan sikere lesz a felújított Szibillnek. Külön atrakció lesznek az előadásoknak a modern és orosz táncok, valamint egy 16 tagu orosz balalajkazenekar fellépése. A Szibill tehát egyelőre szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden este van a színház műsorán.

Szombaton délután 4 órakor az ÖREG TEKINTETES Tóth Elekkel a címszerepben, olesó helyárrakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor olesó helyárrakkal DÖRMÖGŐ DEMETER. Minden jó gyermek cukrot fog kapni.

Vasárnap délután 3 órakor SARGA LILIAM olesó helyárrakkal, Solymosán Magdával.

HETI MŰSOR:

Pénteken a Szibill előkészületei miatt művés előadás.

Szombat délután 4 órakor: AZ ÖREG TEKINTETES. (Gárdonyi regényéből dramatizált vígjáték. Olesó helyárrakkal.)

Szombat este 9: SZIBILL. (Jacobi Viktor halhatatlan nagyoperettjének felújítása. Teljesen új, modern rendezésben, ragyogó új díszletekkel, pazar toalettekkel 24 tagu zenekarral, 16 tagu eredeti orosz balalajkákórrussal, pompás modern és orosz táncokkal, 140 tagu statisz-tériával. Solymosán Magda, Gábor Mara, Hienz Helly, Tompa Béla és Jenei János fellépésével. Premierbérlet 9. szám.)

Vasárnap d. e. 11-kor: DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR. (Nagy gyermekelőadás táncokkal, énekkel. Minden jó gyermek cukrot kap. Olesó helyárrak.)

Vasárnap d. u. 3-kor: SARGA LILIAM. (Olesó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6-kor: AZ ANYASZIV. (Rendes helyárrakkal.)

Vasárnap este 9-kor: SZIBILL.

Hétfő fél 9: SZIBILL.

Kedd fél 9: SZIBILL.

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, november 2 este fél 9-kor: Trubadur.

Szombat, november 3 iskolai matiné: Pát frumos.

Vasárnap, november 4 este fél 9-kor: Madársz.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, pénteken nagy premier: Mesebeli hercegfősz.: Gustav Fröhlich, Luise Ullrich, Lil Dagover, Paul Kemp, Adela Sandrock.

ÉPÍTŐMUNKAS-MOZGÓ MŰSORA:

Szombaton 5, 7, vasárnap 3, 6 és 9 órakor dupla műsor: I. Az asszonyok álma. Gustav Fröhlich-chel. II. Koloradó ördöge. Cowboy dráma. Georg O'Brien. Helyárrak: 10 és 12+3 lej.

HI

Tatarescu úd restből jelentik: Tana birtokára utazó folyamán tér vissz tartanácsoit hiv ösz

Maniu felépíté se. Bukarestből épült, jelenleg Szon rövidesen Preszenatóriumba, műszüksége. A Curen tartozkodik mider

Hüter már tisztán vallási ügy Hitler kijelentése sem a nemzeti szor beledlegyenni tisztá bista Buttmanm nkisérlejen meg köz birodalmi püspök között.

A Palesztinai hivjuk a certifikát hogy a Szochnu certifikátok kiosztás goran figyelembe aki certifikátot kéjuk állapítani és ettől az eredménytől denki saját érdeké az alatt az idő alor komolyan és szorg Erdélyrészi Paleszt

Egy gyanus h le Bukarestben. Bugaranca közgei te egyent, aki azt ál hadaregből dezert érnitkezésbe lépett, amely megállapított nek ismertetőjele letaroztatottával, gszeláv hadseregéből kapott a sziguran teszük hogy a gyan pusztai terrorista t gálat folyik.

Uj autobusjár Campa Tuzii (Ara é. utazóközönség sz hogy november 1-én tesiteltünk Turda- res között. A mai r tekintettel a menett egészen olesó bérlet Járatunk indul: C után 5.30. Turdáról után 1.30. Aranyoss és vissza délelőtt az autobus állomá vendéglőtől. Autabus 8 hengeres Ford-koc és fűtőtesttel felszer ban válthatók. Sziv si Comp.

Gyakran vissr emésztés, vastagbél fájás, lélegzési zav más, fülzugas, széd tén a természetes y gyorsan megélenkít működését, az emés szabadítja az ember től s tiszta fejet és

Értesítés. Tudu zönségnek hogy 193 dőleg a Rapid auto állnak forgalomba. T tarilor de Autobuze

Óriási részvét s senevi repülőtrágydó jelentik: Óriási részv ték Isabian a napok csülenség áldozata ismert Cogălniceanu főhadnagyot.

Legfeljebb öt r osszágra kerül a Sk jelentik: A Skoda-je és ébét folyamán a Dimneata értesülése lalkozik a szerződés majd az ügy politik lap szerint a jelent egyébként a minisz hoztak, legfeljebb öt

A liberális párt restből jelentik: A liberális párt belső pitja, hogy Dinu B és lamandival folyta és megértés atmosz öliberális párt körél George Bratianu v került a napirendről.

HIREK

Tatarescu üdülési szabadságon. Bukarestből jelentik: Tatarescu tegnap este poianai birtokára utazott pihenésre. A jövő hét folyamán tér vissza a fővárosba és minisztertanácsot hív össze.

Maniu felépült, de utókurára van szükség. Bukarestből jelentik: Maniu Gyula felépült, jelenleg Szovátán tartózkodik, ahonnan rövidesen Predeára utazik a Cosmuja-panzióba, miután levegőváltásra van szüksége. A Curentul szerint Maniu egyelőre tartózkodik minden politikai tevékenységtől.

Hitler már nem akar „beleavatkozni” a román vallási ügyekbe. Berlinből jelentik: Hitler kijelentette, hogy sem a német állam, sem a nemzeti szocialista párt nem akarnak beavatkozni a román vallási ügyekbe. Ő megbiztatta Buttmannt miniszteri tanácsost, hogy kísérleljen meg közeledést létrehozni Müller hierarchiai püspök és Meise bajor püspök között.

A Palesztinahivatal közleménye. Felhívjuk a cserifikátók figyelmét arra, hogy a Szochnut újabb utasításai szerint, a cserifikátok kiosztásánál a héber tudást szigorúan figyelembe kell venni. Mindenki, aki cserifikátot kér, hébertudását meg fogjuk állapítani és a cserifikátok odaítélését ettől az eredménytől tesszük függővé. Mindenki saját érdekében teszi tehát, hogy ha az alatt az idő alatt, amíg cserifikatra vár, komolyan és szorgalmasan tanul héberül. — Erdélyrészi Palesztinahivatal.

Egy gyanus horvát egyént tartóztattak le Bukarestben. Bukarestből jelentik: A sziguranca közgei tegnap elfogtak egy horvát egyént, aki azt állította, hogy a jugoszláv hadseregbe lépett a jugoszláv rendőrséggel, amely megállapította, hogy olyan egyén, akinek ismertetőjelei és adatai megegyeznek a letartóztatottéval, nem szökött meg a jugoszláv hadseregből. Ellenben olyan adatokat kapott a sziguranca, amelyek kétségtelenné teszik, hogy a gyanus horvát egyén a jankapuztai terrorista tábor lakója volt. A vizsgálat folyik.

Uj autobszjárat Turda—Cluj és Cluj—Campa Tuzil (Aranyosgyéres) között. A n. é. utazóközönség szives tudomására adjuk, hogy november 1-ével új autobszjáratot létesítettünk Turda—Cluj, Cluj és Aranyosgyéres között. A mai nehéz viszonyokra való tekintettel a menetdíjat mérsékeljük és egy egészen olcsó biletrendszert vezetünk be. Járunk indul: Clujról délelőtt 11.30, délután 5.30. Turdáról indul: délelőtt 7.45, délután 1.30. Aranyosgyéresre délután 5.40-kor és vissza délelőtt 6.45-kor. Indulás Clujról az autobsz állomásról, Turdáról a Bedó-venyegőlől. Autobszaink a legújabb típusú 8 helyes Ford-kocsik, kényelmes üléssekkel és ülőtesttel felszerelve. Jegyek az autobszban válthatók. Szives pártfogást kér Zehan a Camp.

Gyakran visszatérő székcsorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfúvódás, oldal-fájás, lélegzési zavar, szívdobogás, fejfájás, álmatlanság, szédülés és lehangoltság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan megelégíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendezze, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől, tisztázza fejet és nyugodt alvást teremt.

Értesítés. Tudomására hozzuk a t. közönségnek hogy 1934 november 1-től kezdődően a Rapid autobszok reggel 7 órakor állnak forgalomba. Rapid Sindicatul Proprietarilor de Autobuze Cluj.

Óriási részvét mellett temették el a kis-nemű repülőiragédia áldozatait. Kicsenéből jelentik: Óriási részvét mellett tegnap temették el a napokban történt repülőszerecsésétség áldozatait, a társaságokban jól-ismeri Cogălniceanu ügyész és Ion Peria főhadnagyot.

Legfeljebb öt nap múlva mégis nyilvánosságra kerül a Skoda-jelentés. Bukarestből jelentik: A Skoda-jelentés teljesen elkészült és a hét folyamán a bizottság elé kerül. A Dimineata értesülése szerint a jelentés foglalkozik a szerződés megkötésének hibáival, majd az ügy politikai részét boncolgatja. A lap szerint a jelentés megtárgyalása, amit egyelőre a miniszterelnök tudomására is hoztak, legfeljebb öt napon belül befejeződik.

A liberális pártban szent a béke. Bukarestből jelentik: A Dimineata foglalkozik a liberális párt belső helyzetével és megállapítja, hogy Dinu Bratianunak Tatarescuval és Iamandival folytatott megbeszélései béke és megértés atmoszféráját létesítették. Az liberális párt körében megállapítják, hogy George Bratianu visszalépése egyelőre lekerült a napirendről.

Ime az ÁLLAMI SORSJÁTEK új huzási terjednek A FŐ ATTRAKCIOJA

Noha egy sorsjegy ára 5000 lei ről 3200 leire szállított le az egész sorsjátékra,

Minden játékosnak osztályonként
5 NYERÉSI ESÉLYE
van és
17 ESÉLYE
az egész sorsjáték alatt, amely mindössze 4 hónapig tart.

MÉG IS

HOGYAN?

Ha egy egész sorsjegyet vásárol, úgy játszik a törzssorsjegy számával és résztvesz minden osztály havonkénti huzásán, a számos jelentékeny nyeremény kisorsolásában. Ugyanez minden külön ár nélkül és minden külön feltétel nélkül játszik a MELLEKSORSJEGY 4 SZAMAVAL és résztvesz a melléksorsjáték havonkénti huzásán, amikor a megoszthatatlan nagy díjakat sorsolják ki. Aki egy egész sorsjegyet vesz az teljes sorsjátékra, részt vesz mindkét havonkénti huzáson, 5 SZAMMAL minden osztályban és 17 SZAMMAL a teljes sorsjáték alatt.

ÁLLAMI SORSJÁTEK

100 huzási nappal minden hónap 15-én

ELSŐ HUZÁS NOVEMBER 15-én

Erdélyrészi főelárusító REVÉSZ ERNŐ Tg. Mures

Messzemenő diszkrécio. Postai szétküldés.

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ árusítja

Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, ekcémák, furunkulások eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felírísztja.

Bevezetik a védőtelezettiséget Ausztriában? Londonból jelentik: Diplomáciai körökben szerzett értesülések szerint eszmecsere folyik a védőtelezettiség ausztriai bevezetése és a katonák két éves szolgálati ideje tervéről.

Házasság. Weinberg Marga Galați és Noé Andor Bistrița, Tel-Avivban házasságot kötöttek.

Mártában korlátozták az olasz nyelv használatát. Londonból jelentik: Politikai körökben híre terjedt annak, hogy az olasz szenátorok lépéseket tettek Mussolininál az iránt, hogy a Duce tegye szóvá a Máltában kiadott és az olasz nyelv használatának korlátozását célzó intézkedéseket.

Wiener belga ezredes speciális megbízással Bukarestbe érkezett. Bukarestből jelentik: Tegnapelőtt a fővárosba érkezett Wiener belga ezredes, akit hivatalos megbízással küldtek Romániába, hogy érintkezésbe lépjen hatóságainkkal. Wiener tegnap megjelent Antonescu vezérkari főnöknel és Paul Anghelescu hadügyminiszternél. Ma koszorút helyez el az ismeretlen katona sírján, míg holnap Târgovisteba utazik, hogy meglátogassa a Mánástirea Delalului melletti katonai iskolát.

Meghalt Szerény Zoltán. Budapestról jelentik: Szerény Zoltán színművész, a Vig-színház öltözőjében váratlanul beállott agyvérzésben meghalt. Szerény 72 éves volt. — Hosszabb ideje visszavonult már a színpadtól, de nemrég felkérésre újra játszani kezdett. Fellépett Bródy Sándor felújított Tanító nőjében. Ma az Ismeretlen leány próbáján hirtelen rosszul lett. Az orvos a vizsgálatnál torokgyulladás állapotát állapított meg s szanatóriumba akarta szállítani, de erre már nem került sor, mert váratlanul agyvérzés lépett fel, ami Szerény halálát okozta. A holttestet bonctani intézetbe szállították. A temetésről még nem történt intézkedés.

I. Peltz óriási sikerű regénye, a „Calea Vacaresti” — magyarul. A Pharos zsidó könyvkiadóvállalat kiadásában most hagyta el a sajtót a nagy bukaresti románzsidó író: J. Peltz: „Calea Vacaresti” című óriási sikerű regényének első kötete — magyar fordításban. Kétségtelen, hogy az erdélyi, de talán az egész magyar nyelvterület könyvpiacán ez a könyv fogja meghozni a legnagyobb ezidei sikert. Bukarest zsidó negyedének hatalmas művész erővel megrajzolt alakjain keresztül az egész balkáni zsidóság sötét, megrázó, különös élete tárul fel a könyvben az olvasó előtt. Lenyűgöző, csodálatos könyv a „Calea Vacaresti”, tele napjaink fájdalmas zsidó aktualitásaival. A könyv könyvtári forgalomba nem kerül és csak a Pharos előfizetői szerezhetik meg. A könyv magyarul kiadása elé maga I. Peltz irt megrázó előszót.

Istentisztelet. A Ferdinand király uti zsinagógában a péntek esti isteni tisztület november hó 2-án esti egynegyed hat órakor kezdődik. Az isteni tisztület keretében dr Weinberger Mózes főrabbi beszédet mond.

A szudetanémetek emlékiratban tiltakoznak az üldözés ellen. Prágából jelentik: A szudetanémetek szövetsége emlékiratot juttatott el a prágai parlament német törvényhozóhoz, amelyben ismerteti azt az üldöztetést, amelyben a német egyesületeknek az utóbbi hónapok során részük volt.

Leszerelési dokumentumok. Londonból jelentik: A Daily Express szerint Japán újabb 250 millió yent fordít a légi védelem megerősítésére és a Mandzsuriában működő japán haderők felszerelésére. — Csehszlovákiában nyilvános gyűjtés készül a hadsereg motorizálása költségei részének összegyűjtésére. A gyűjtést a Motorklub egy millió cseh koronás adománya vezeti be. — Az angol alsóház ülésén a tengerészet első lordja bejelentette, hogy a fegyverkezési szállításokkal kapcsolatban nem voltak visszaélések. A minisztérium bizottsága körültekintően felülvizsgálta az amerikai szenátusi bizottság előtt ismertett vadakat is s nem talált érdemleges bizonyítékot.

Román Opera

Szerdán, 1934 november 9-én este fél 9 órai kezdettel. A modern zene remeke:

SWANDA

a dudás

Kémkedésért öt-öt évre ítélték a Skoda-művek öt munkását. Prágából jelentik: törvényszék 5-5 évi kényszermunkára ítélt a Skoda-művek 5 kommunista munkását, akiket kémkedéssel vádoltak. Gyártási titkokat adtak el idegen államoknak.

Életbe lépett az új osztrák ideiglenes alkotmány. Bécsből jelentik: Életbe lépett az új ideiglenes alkotmány, amely a végleges-től abban különbözik, hogy az új államtanácsok tagjait ezuttal még nem választják, hanem kinevezik. A kinevezések már meg is történtek s azokat közzétették.

Százharminc angol konzervatív képviselő a felsőház reformját sürgette Baldwin helyettes miniszterelnöknel. Londonból jelentik: 130 konzervatív képviselő tegnap megjelent Baldwin helyettes miniszterelnöknel és a felsőház sürgős reformját kérte. Baldwin kijelentette, hogy a jelenlegi ülészakban nincs idő ennek a megvalósítására, ettől eltekintve azonban a kabinetben sincs meg az ehhez szükséges egyhangúság.

Egy temesvári zsidó fiú karrierje Palesztinában. A jeruzsálemi héber főgimnázium új tanerőt alkalmazott a héber nyelv és irodalom szakában. Az új tanár Gettler István, aki a temesvári Zsidó Liceum tanulója volt. Gettler István-Bencion Gettler Lipót postatiszt fia, 1909-ben született Temesváron és az 1924-25. tanévben a Zsidó Liceumban végezte a gimnázium VI. osztályát. A zsidókérdéssel, cionizmussal és a héber nyelvvél mindig szívesen foglalkozott és elhatározta, hogy tanulmányait Palesztinában fogja folytatni. Szülei elhatározták, hogy gyermekük kedvéért ők is Palesztinába költöznek. 1925 őszén Gettler István felvételi vizsgára jelentkezett a jeruzsálemi főgimnáziumnál a temesvári Zsidó Liceumban nyert bizonyítványával, továbbá ezen intézet héber tanárának, Fleischer Lipótnak ajánlólevelével, amelyben utóbbi a fiu rendkívüli komolyságára, tehetségére és szorgalmára hívja fel jeruzsálemi kartársainak figyelmét. Gettler, aki a temesvári Zsidó Liceumban 8.59-es médiával végezte a VI. osztályt, ugyancsak a VI. osztályba helyezték a héber tannyelvű jeruzsálemi gimnáziumban, ahol hosszabb megszakítás után — mert szüleinek anyagi helyzetet közben leromlott s a fiu munkásként kereste kenyerét — a VIII. osztályt is elvégezvén, beiratkozott a jeruzsálemi héber egyetem irodalmi fakultására. Négy esztendei szorgalmas tanulása után a múlt tanév végén Gettler Bencion-István letette összes vizsgáit és az angol egyetemnek szisztémája szerint elnyerte a Magister Artium címet. Gettler az utóbbi években már önálló tudományos kutatásokat is végzett és nagy szorgalmának, kitartásának és tehetségének jutalmául azon nagy és ritka kitüntetés érte őt, hogy a folyó tanév elején Jeruzsálem főgimnáziumában héber nyelv és irodalmi tanárnak választották meg, ugyanabban az intézetben, ahol négy év előtt maturált.

MAINARDI ??????????	JON Kolozsvára MAINARDI	jól jegyezze meg: ENRICO MAINARDI
-------------------------------	--	---

UJ KELET Legújabb hírek

Keleti bankot létesít a Balkán-szövetség

Titulescu kapott megbízást a Balkán-szövetség statutumainak elkészítésére

Kemál pasa nyilatkozott a román sajtó képviselőinek. Titulescu megbeszélést folytatott Karachán szovjet-követtel

Gazdasági tanácsot létesít a Balkán-szövetség

Ankara, november 1. (Rador). A szovjet-nagykövet által adott dezsóné után Titulescu hosszabb megbeszélést folytatott Karachánnal, majd 17 órakor résztvett Kemál pasa fogadásán. A gházi hosszasan értekezett Titulescuvval, majd cerclét tartott a román sajtó képviselőivel. Este Görögország követe adott dinert a Balkán-szövetség minisztereinek tiszteletére.

Titulescu este 7 órakor Kamerer francia nagykövetet fogadta, akivel egy óra hosszat beszélgetett.

Vedat bey sajtófőnök által rendezett banketten, amelyet a Balkán-szövetség sajtójának tiszteletére adott, megjelent a török belügyminiszter is. Stelian Popescu, az Univerzális igazgatója válaszolt a román újságírók nevében az üdvözlő beszédekre és meleg szavakkal mondott köszönetet a szíves fogadtatásért, amelyben őket részesítették és bámulatát fejezte ki a mai Törökország alkotóinak munkája felett.

A Balkán-konferencia körében nem tartják kizártnak, hogy a négy külügyminiszter munkálatait még egy nappal meghosszabbítják, tekintve a napirenden szereplő problémák fontosságát. A konferencia munkálatairól kommunikét csak az utolsó ülésen adnak ki. Ma délután a négy külügyminiszter részvesz a török nemzetgyűlés megnyitóján.

Maximos görög külügyminiszter, a Balkán-szövetség tanácsának elnöke, táviratot intézett Benes csehszlovák külügyminiszterhez: A kisanant tanácsának elnöke, Titulescu ur, továbbította az Ön jókívánságait munkálatainkhoz. A Balkán-szövetség államainak nevében legmelegebb köszönetemet fejezem ki biztosítom Önt, hogy teljes bizalommal viseltünk a béke érdekében tett erőfeszítéseink eredményei iránt.

Tevfik Rüsdi bey táviratot kapott Jęftics jugoszláv külügyminisztertől, aki sajnálkozással fejezi ki, hogy nem vehetett részt személyesen a Balkán-szövetség konferenciáján, amely hivatta van konszolidálni a békét és szolidaritást.

Bucuresti-Bukarest, november 1. Az összes lapok részletes beszámolókat közölnek Ankarába kiküldött tudósítók tollából a Balkán-szövetség tanácskozásairól. Az Univerzális többek között a következőket írja: Titulescu beszéde valóságos szenzációt keltett. Minden mondatát viharos taps követte. Beszéde valóságos esemény volt a nemzetközi politikának. Különösen az a rész, ahol vizsgálatot és szankciókat követelt azok ellen, akik azt hiszik, hogy gyilkossággal megakadályozhatják a békemunkát. Ugyancsak kiemeli a lap a katonai erők megszüntetésére vonatkozó részt is.

Stelian Popescunak, az Univerzális igazgatójának sikerült nyilatkozatot kapnia Mustafa Kemál pasától, aki a következőket mondotta: — Nagyon köszönöm a román nép nevében tolmácsolt rokonszenv kifejezéseit. Biztosítsa az egész románszenv szimpátiámról. Azok az érzelmek, amelyeket a román nép a török nép iránt és irántam érez, kölcsönöznek. A román nép biztos lehet a mi lojalitásunkról.

A Curentul tudósítója is beszélgetett a török köztársaság elnökével. Előadja, hogy a gházi különösen katonai ügyek iránt érdeklődik elsősorban. Hangsúlyozza azonban, hogy a nemzeti eszme erősebb minden fegyvernél.

A Dimineata megállapítja, hogy az ankarai natározatok között a legfontosabb Titulescu megbízatása egy statutum elkészítésére, amelynek alapján a Balkán-szövetség működni fog. A Balkán-szövetség gazdasági tanácsot is létesít, amely hamarosan megkezdí működését. Illetékes körök azt hiszik, hogy a négy Balkán-állam között mélyebb s élénkebb gazdasági összeköttetés létesül, mint a kisanant államai között. A Dimineata arról is tud, hogy a Balkán-szövetség

keleti bankot létesít, amelynek megszervezésével Maximost fogják megbízni.

A Népszövetség november 19-iki rendkívüli ülészaka nem fog hivatalosan foglalkozni a marseillei merénnyel

Belgrád, november 1. (Rador). A Pravda című lap foglalkozik a Jugoszlávia ellen irányuló terrorista tevékenységgel és rámutat

arra, hogy Sarkotics volt osztrák-magyar tábornok és Percevic, akik most le vannak tartóztatva a marseillei merénnyelben részvétel gyanuja alatt, mindig a Habsburg-politikai eszközei voltak és azok is maradtak. Szoros kapcsolatban állottak Ivanciu Mihajloffal, Percetzel és Pavelccsel. A revizionizmus szolgálatába állított terrorista akció, írja a lap, behozta a marseillei merénnyel elkövetésével, mennyire veszélyes

Forradalom tört ki Sziámban?

A sziámi király nem vonja vissza lemondását

London, nov. 1. Cáfolták azt hirt, hogy Prajadhipokh sziámi király visszavonta volna lemondását s el akarná hagyni Angliát. A lapokhoz érkezett jelentések szerint a kormány ura a helyzetnek Sziámban s nem tört ki ott kommunista, vagy másjellegű forradalom.

Ezzel a jelentéssel szemben londoni jelentés szerint Sziámban nincsenek táviró- és telefonkapcsolatai külföld felé. A kiszivárgó hírek ellentétesek, amiből arra lehet következtetni, hogy Sziámban mégis súlyos események vannak.

Egyre-másra internáltja a bolgár diktatura a demokratikus rezsim volt minisztereit

Nem tartóztatták le Sztambulban Mihailoff macedón vezért

London, november 1. A lapokhoz érkezett sztambuli távirat cáfolja azt a hirt, hogy a Törökországban tartózkodó Mihailoff bolgár-macedón vezért letartóztatták volna. Mihailoff az észak-anatóliai Kastamuniban tartózkodik és csak azért van rendőri készütség házának előterében és lakásában, mert azt saját bizton-

sága érdekében ő maga kérte. A genfi lapokhoz érkezett szófiai jelentések szerint Giesew volt kereskedelmi minisztert, Georgiev tábornokot, a szófiai helyőrség volt parancsnokát, Gorbanow és Parnow ezredeseket a kormány elleni cselekvések miatt internálták.

Kicserélik a kontingentálási hivatal összes tisztviselőit

Bucuresti-Bukarest, november 1. Az ipar és kereskedelmi minisztériumban ma délelőtt folytatták a vizsgálatot a kontingentálási bizottságnál történt házkutatás ügyében. Egy déli lap jelentése szerint a vizsgálat eredményeképp kicserélik a hivatal összes vezetőit és az új tisztviselőket még ma kinevezik. Valószínűnek látszik, hogy nem lehet bünyügi eljárást indítani a kontingentálási hivatal tisztviselői ellen, hanem csak fegyelmi uton járni el velük szemben. Az ügyészség folytatja a vizsgálatot annak a tisztviselőnek az ügyében, akinél 400 ezer lejt találtak. Ez a tisztviselő, akinek nevét titokban tartják, azt állítja, hogy a pénz feleségé. A vizsgálat folyamatban van 40 közvetítő és kijáró ellen is, akiket a házkutatás alkalmával a hivatal helyiségeiben találtak és akiknél olyan iratok voltak, amelyekhez nem volt joguk. Manolescu Strunga

meglátogatta Tatarescu miniszterelnököt és beszámolt a vizsgálat állásáról. A kontingentálási hivatalnál végzett házkutatással kapcsolatban azt állítják, hogy az ilfovi törvényszék főügyésze a keddi nap folyamán átiratot kapott volna az ipar és kereskedelmi minisztériumtól, melyben felhívja figyelmét arra a hírre, hogy a kontingentálási hivatalnál az engedélyekkel kereskednek. Egy délutáni lap szerint a tisztviselők idejében értesültek a házkutatásról és így a 15 főtisztviselő lakásán nem találtak semmit kivéve azt, akinél 400 ezer lejt találtak, amelynek eredetét igazolni kell. Oprescu vizsgálóbíró kapott megbízást a nyomozás levezetésére, de eddig még egy letartóztatási végzést sem adott ki. Néhány tisztviselőnél ajánlóleveleket találtak, de azt hiszik, hogy nem lesznek súlyosabb következményei a házkutatásnak.

az európai békére és rámutatott arra, hogy a jelenlegi európai helyzet ellenségei olyan aljas eszközökhöz is folyamodnak, mint a marseillei merénnyel, hogy felborítsák azt.

Prága, november 1. (Rador). Hivatalos közlemény cáfolja azt a hirt, hogy Duitseh ezredes, az Usztasa szervezet tagjának ongyilkossága, amelyet szeptember 27-én követett el Zágábban, idegenből jött parancs következtében történt volna. A közlemény hozzát teszi, hogy Duitseh ezredes nem volt belekeverve a marseillei merénnyel.

A Havas távirati iroda genfi értesítésével szerint a november 19-re összehívott rendkívüli népszövetségi tanács ülészak előreláthatólag hivatalosan nem fog foglalkozni a marseillei gyilkosság ügyével, miután Jugoszlávia nem fordult ilyen kéréssel a tanácshoz.

A bécsi lapok belgrádi jelentései szerint Maximovics igazságügyminiszter lemondása a közte és Zsifkovics tábornok hadügyminiszter közötti régi személyes ellentétekre vezetendő vissza. A kormány többi tagjai sikertelenül kísérelték meg az ellentétek eloszlását s így következett be Maximovics visszalépése.

Lemondott Müller birodalmi püspök?

Berlin, november 1. Olyan hírek terjedtek el, hogy a hivatalos egyház vezetője Müller püspök lemondott volna. A hirt nem erősítik meg. Annyi bizonyosnak látszik, hogy a protestáns püspökök Hitler-nél tett látogatása után Müller püspök nem fog olyan befolyásos szerepet játszani a protestáns egyház kebelében.

A játéktörvény módosítására készül a kormány

Bucuresti-Bukarest, nov. 1. Tegnap az egészségügyi minisztériumban Costinescu Inculet és Titeanu megbeszélést tartottak a játéktörvény helyzetéről és az ugynevezett zártkörű helyiségekről, amelyek hozzájárulnak az egészségügyi alapokhoz. A parlament megnyitása után javaslatot fognak beterjeszteni a játéktörvény módosítására.

Sürgösen visszahívták spanyolországi kereskedelmi attaséinkat, mert botrányosan költek

Bucuresti-Bukarest, nov. 1. Megállapítást nyert, hogy egyes kereskedelmi attaséink megengedhetetlenül költek külföldi utjaik alkalmával. Nehányat közülük vissza is hívták. Így a spanyol kereskedelmi attasé fejedelmi költségeit vitt véghez, luxusvonatok első osztályán utazott és egy állami szolgálatba levő polgárhoz valósággal felhárító számlákat nyújtott be. Sürgösen visszahívták és harmadosztályú jegyet küldtek neki visszautazásra.

A Skoda-jelentés tisztázza az akkori kormányt

Bucuresti-Bukarest, nov. 1. Allítólag a Skoda-jelentés rámutat arra, hogy az akkori kormány minden gyanu fölött áll és hanyagság egyedül a katonai szerveket terheli.

Árlejtést tartottak a Brassó-Cámpina vonal villamosítására

Bucuresti-Bukarest, november 1. Ma délelőtt a CFR vezérigazgatóságának ülésében szűkebbkörű árverést tartottak jellegű ajánlatokkal a Brassó-Cámpina vasútvonal villamosítására vonatkozólag. A munkálatok értéke cca 500 millió tesz ki és két év alatt el lehet végezni azokat. Az ajánlatok tanulmányozását megkezdték.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

10. Telefon: 9-77.
Havonta 110, negy
évre 600, egészévre
félre: Havonta 2,
félre 12, egészévre
detések díjazás s
KELET az erdélyi
dóság egyetlen poli
Cikkeink utánnyomá
rés megjelölésével

Egy különös

A napokban Brazília világ alig veszt
holott igazán megér
nek rá.

Arról van szó, hogy
nagy ünnepek köz
nak egy zsák kávét.
aktusnak pedig az,
harmadik millió, a
tult el.

A kávé normális u
más. Aratás után a
értékesítik, eladják
vagy Európának, de
bele, bekerül gazda
sebe és gyarapítja a
jölétet. 1931-ben az
doigok, hogy a kávét
keppen feljavítani, es
letek egy nagyrészt
lagban minden este
bálát égetnek el Braz
Szomorubb jubile
lehet. A kávéinkvizí
mentője. Jele a gazda
melés teljes zűrzavar
Nem is a lángokt
nek a jubileumnak a
tűz riktó fénye, az
munk szomorú korh

A Balkán egy

A múlt évben egyik
követték el a közép
ság pszichikai válsá
táruit a nyilvánosság
Nosza, kapta maga
jobban telegyomnösz
tervét.

Csak minél többet,
ményt követelni a k
akkor nem lesz ide
tani.

Holott amikor kis
ség számára elfogad
mint a mai fantas
tanterv, nem voltak
hanem volt diákrom
diák nem állt olyan
ben, mint elnyomó és
középiszkolás ifjuság
döbentően elferdült.

Anghelcsu ur az
abnormitással válas
zást talált a diákság
Tanárgyakat esze
kell oktatni a gyer
A tanárság körébe
ki orvosprofesszor.
ugyanis a tanárok a
orvos.

Az orvosok, akik
jéről ismerik a köz
azt állítják, hogy ink
Nos tehát a tanár
követelik, hogy a t
nek és legalábbis a
szüntessék meg.

Amikor ezt a bizo
tanár odakiáltott, a
lentében, az elnöks
— Megbutították

urak!...
Az érdekes közbe
fogadta.

De végül Anghel
hátrálni a pedagógus
Akk nem operáci
ság lelkét, hanem p

Megbutították

A világháború elő
kánról, helyesebben
mint Európa elmarad
dotleges népek, kezd
landóan a békét ve
Azóta óriásit for
népek hatalmas fejl
csak politikai, hanc
sokban is.

A napokban leza
pedig bebizonyította
és országok többé-ke